Estd. 1930.

Reg. N. M. 3152.

జమీన్‌రైతు

సంపుటి — 20

సంచిక — 39

★

24—9—48

శుక్రవారం

'ZAMIN RYOT' An Andhra National Kisan Weekly, Nellore.

* సంపాదకుడు: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు * నెల్లూరు * విడిప్రతిక 0-2-0 *

★ ప్రపంచ కుబేరుడేగాని యింతకంటే పరమలోభి లేడు ★

సేవకులకు చిన్న బహుమానాలు పంపి వారివద్దనుండి నిర్బంధంగా ఎక్కువధనం గుంజుతాడు

★

ధర్మం జయించింది. అధర్మానికి తలెత్తుకోనని పరాభవం, అపజయం కలిగింది.

నైజాంగడ్డపై భారతసైన్యము విజయదుందుభుల మ్రోగించినది.

హైదరాబాద్ ప్రజాపోరాటానికి మహావిజయం చేకూరింది.

108-18 గంటల 'పోలీస చర్యలు' తదనంతరం గత శుక్రవారం సాయంత్రం 5.18 గం. లకు నవాబులొంగుబాటు ప్రకటనను రేడియోద్వారా గావించారు సంస్థానసైన్యాలను యుద్ధం విరమించి భారత సైన్యాలను నిరాఘాటంగా సికిందరాబాదుకుసాగనివ్వమని ఆజ్ఞాపించాడు.

ఒక సంవత్సరంపాటు భారతయూనియనుకు నవాబుకు నేస్తం . పొసగనివ్వకుండా, సంస్థానంలో మత దురహంకారులకు ప్రోత్సాహమిచ్చి బూకరింపులతో భారతయూనియన్ను, ప్రపంచాన్నిగూడా వంచింపదలచిన లాయకాలీ మంత్రివర్గం ఆత్మవంచన చేసుకొన్నది. నవాబు లొంగుబాటుతోగూడా ఆమంత్రివర్గం పతనమైంది.

నూటికి 87 మందిగల హిందూవర్గాన్ని దోపిడీచేసి, నూటికి పదముగ్గురుగూడాలేని తన వర్గ ఆధిపత్యంలో అచ్చం ముస్లింమతరాజ్యాన్ని నెలకొల్పి ఎర్రకోటపై అసఫ్‌జాహి పతాకాన్ని ప్రతిష్ఠిస్తానని మతసైత్యంతో వెర్రికేకలు పెట్టిన సయ్యద్ కాశింరజ్వీ బందీగా ఎర్రకోటకు కొనిపోబడుతున్నాడు. అతని మూకంతా చెండాడబడుచున్నది.

కాలగతిని గమనించి, సంస్థానాన్ని భారత సమాఖ్యలోచేర్చి, ప్రజాప్రతినిధులతో ప్రభుత్వరథం కొనసాగించమని హితబోధచేసినందుకుగా నిర్బంధింపబడ్డ స్వామి రామానందతీర్థాదిగాగల సంస్థాన కాంగ్రెస్‌నాయకులు విడుదల చేయబడ్డారు.

పరిపాలన మిలిటరీ గవర్నర్ చౌదరి చేతిలో వుంది. సంస్థానంలోని విషమపరిస్థితులు పునశ్శమించనిదే పరిపాలనలో ఎలాటిమార్పులు సంభవించవు. ఇది హైదరాబాద్‌లో యీవారపరిణామం.

★

హైదరాబాద్‌లో 5 కోట్ల ఎకరాల భూమివుంటే అందులో 3 కోట్ల ఎకరాలు పిరంకులు. ప్రజాకంటకులైన చిన్న.పెద్ద భూస్వాములక్రిందవుంది. ఈ భూస్వాముల పరిపాలనక్రింద రైతులు నలిగి చస్తున్నారు. అందువల్ల యీ విధానానికి ముందు స్వస్తిచెప్పనిదే హైదరాబాదులో ప్రజారాజ్యానికి తావులేదు. అవకాశంలేదు.

దీనికితోడు నవాబుచేసే విచిత్ర ప్రజాదోపిడి చూడండి.

అందులో ప్రసిద్ధుడు నవాబ్ పెద్ద భూస్వామి. ఈయనొక్కడికే దాదాపు 50 లక్షల ఎకరాలభూమి వున్నదట. దానిమీద సంవత్సరానికి రెండుకోట్ల రూపాయలు ఆదాయమొస్తుందట. అది చాలక

లండన్‌లో అంతర్జాతీయ యువజన మహాసభ జరిగింది. దానికి 28 దేశాలనుండి దాదాపు 400 మంది యువ బాల బాలికలు హాజరయ్యారు. బ్రిటిష్ సహాయప్రధాని హెర్బర్ట్ మారిసన్ యీ సభలను ప్రారంభించాడు, ఇందులో ఆయన ప్రారంభోపన్యాస మిస్తుండడం చూడనగును.

నిజాం నవాబు వింతదోపిడి

జీతం తీసుకొంటాడట. ఈలెక్కప్రకారం నెలకు 3000 వేల పౌనులు, సంవత్సరానికి 380 వేల పౌనుల జీతం పొందుతాడు. అంటే సంవత్సరానికి 54 లక్షల రూపాయలు జీతంక్రింద తీసుకొంటున్నాడన్నమాట. ఇంత సంపాదించే ఆయన ఏమైన స్వంతానికి ఖర్చుపెట్టుకొంటాడా? లేనే లేదు. అవసరంలేని తుప్పుపట్టినపాతకారులో తిరగవలసిందే. తిండికి వారానికి 15 రూపాయలుగూడా ఖర్చు గాగూడదు. ఇలా దాచిపెట్టే ఆయనవద్ద బంగారు,మణులు అన్నీకలసి 750 కోట్ల రూపాయల వరకు చేర్చారు.

ఆయనకువుండడానికేమో 30 మహల్సున్నవి. ఆయన వుండేది మాత్రం ఒకపంచలో.

ప్రతిసంవత్సరం బంగారు కడ్డీలతోనిండిన ఒక లారీ ఆయన భవనానికి వస్తుంది. ఆలారీ బంగారుతో అట్లనే ఒకమూల నిల్పివుంచబడుతుంది. ప్రతిసంవత్సరం ఈవిధంగా బంగారుతో లారీలు ఒకదానివెనుక ఒకటి నిల్చివుంటవి. కాని వీటిని తాకే దిక్కువుండదు.

ప్రపంచశ్రేష్ఠుడైన యీయననుగూర్చి విచిత్రంగా చెప్పుకొంటారు. పాతచెప్పులు తుక్కయిపోయినా శ్రద్ధగా స్వయంగా పరిశీలించందే పారేయ్యనీయడట. గుడ్డలుచిరిగినా స్వయంగా కుట్టుకొంటాడట!

ఈ ఆశ...

ఆవల విస్తారు. దమ్మిడీ ఖరీదు చెయ్యని ఏదైనా వస్తువును తనసేవకులకు బహూకరిస్తాడు. మహామనత వహించిన రాజవంశీయులనుండి బహుమతి పొందినందుకు ప్రతిఫలితంగా 15 పౌన్లు(225రూ) సమర్పించుకోవాలి.

అతని ధనసంపాదనకు యింకొకసాదృశ్యం గూడా యిప్పుడు బయటపడింది. ఎన్నిరోజులనుంచో నిల్వచేసినతేనె పనికిరాకుండా చెడిపోగా వాటిని అందరకు బహూకరించి దానివల్ల 50,000 పౌనులు (7,50,000 రూ) సంపాదించాడట.

తనకు తనప్రజలంపై ఏదోపెద్ద ప్రత్యేకాభిమానం, ప్రేమవున్నట్టు కొన్నిప్రాంతాలలో సంచరిస్తాడట. ఈసంచారం పూర్తికాగానే ఆప్రాంత ప్రజలంపై ఒకకొత్తపన్ను విధిస్తారట. కారణం.. తనపాదధూళిచే ఆప్రాంతాన్ని పునీతంచేసినందుకు!

తాను సంస్థానంలో పర్యటించినందుకుగా కొత్తపన్నుద్వారా ధనం దోచుకుంటాడు

★

ధనకాంక్షలో యీనవాబుకరవింకే గజనీ మహమ్మదు జ్ఞాపకానికొస్తున్నాడు. ఇండియా నుండి కొల్లగొట్టుకొనిపోయిన ధనరాసులను కౌగిలించుకొని కన్నీరుకార్చేవరకు గజనీకి ప్రాణం పోలేదట. అట్లనే యీనవాబుకు వున్నట్టుంది. అర్ధరాత్రైనాసరే తనసొమ్మును చూడాలని బయలుదేరుతుండట. అప్పుడు అర్చలకు పోయిచూచి సంతృప్తిపడందే ప్రాణం కుదుటబడదు. అందువల్ల ఆయనకొన్నవుడు తొందరగా చూచుటకు దగ్గరగావుండుటకు తనపడక దగ్గరనుండి, ఆటాను మెట్లుకట్టించుకొన్నాడట.

ఎంతటి నీచమైనా పాల్పడి, ప్రజలవద్దనుండి దోచిన యీధనాన్ని మనప్రభుత్వం వెంటనే స్వాధీనంచేసుకొని దేశాభ్యుదయానికి వినియోగించవలసివుంది.

సంస్థాన సంవత్సర ఆదాయం 24½ కోట్లరూపాయలు. ఈ ఆదాయం యిండియాలో చాలారాష్ట్రాలకులేదు. సాగుకుతేలని పనికివచ్చే భూమి అనంతంగావుంది. కృష్ణ- గోదావరి నీరును సక్రమంగా వినియోగపెట్టుకొంటే సంస్థానం సస్యశ్యామలం కాగలదు.

కాబట్టి భారతప్రభుత్వం, సంస్థానంలో శాంతి నెలకొల్పబడ్డ తర్వాతైనా నైజాం నవాబుని అధికారంలో ఎలాటి ప్రాముఖ్యంలేకుండా, సంస్థానాన్ని భాషాప్రయుక్తంగా ప్రక్కరాష్ట్రాలలో చేర్చివేసి నైజాంవద్దమూల్గుతున్న ఆ ప్రజాపీడిత ధనాన్ని స్వాధీనంచేసుకోవటం ముఖ్యం. ఇది జరగనిపోతే మనం పొందిన విజయానికి విలువవుండదు. ఈ విజయం తిరుగ నవాబును గద్దెక్కించేదైతే భారత ప్రజలు హర్షించరు.

మా పాకిస్థాన్ బాబు
(కోటీశ్వరుడు జిన్నా)
3 పేజీలో
★
ఆంధ్రరాజకీయాలు
(పట్టాభి తగదు)
4 పేజీలో

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd.)
పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదర్,
11, దక్షిణమాడవీధి, మైలాపూరు, మదరాసు.
కుంభకోణము బ్రాంచి: 7, సారంగపాణికోవిల, తూర్పువీధి.
తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి: 16, ...

ఒలింపిక్ పోటీలు పరిసమాప్తి అయినవి. ఒలింపిక్ పతాకం మరల 1952 వరకు అవసరముండదు కాబట్టి దానిని లండన్ లార్డు మేయర్ స్వాధీనంలో వుంచ బడుతుందట. ఈ చిత్రంలో ఆయన ఆజండాను పట్టుకొనివున్నారు.

రైతు లోకం

రైతుసంస్థల నిర్మాణానికి నూతన ప్రణాళిక

దినదినము నకు పరిస్థితులు మార్పు చెందుతున్నవి. ప్రతి చిన్న సంఘానికి ప్రాబల్యము పెరుగుతున్నది. అసంఖ్యాకులైన పల్లె ప్రజలలో అవసరమైనంత సంఘ కట్టుబాట్లులేక గ్రామాలు వివిధ భేదభావాలతో కూడి, అన్ని రాజకీయవర్గములకు నిలయమై నానా బీభత్సంగా యుంటున్నవి. ప్రతిగ్రామాన స్వార్థ దృష్టితో వ్యక్తుల ప్రాబల్యం పెరిగి యెవరికివారు తమయొక్క ప్రత్యేకతకై విధానములు యేర్పరుచు కొనుచు అధికారముకొరకై పాకులాడటం, ప్రజా సమష్టిదృష్టి తక్కువైపోవడం జరుగుతోంది. పల్లె ప్రజలకు ముఖ్య జీవనాధారమయిన వ్యవసాయ వృత్తికి సంబంధించినభాగాల్లో, గ్రామ సౌకర్యము లకు చేయవలసిన సమష్టికృషి కుంటుపడుతున్నది. పరిపాలనలో విభజింపబడియుండిన మనదేశము ఐకమత్యముతో పరివర్తించనట్లయితే మనకు కావలసిన సౌకర్య ములు మనము పొందలేము. గ్రామాలలో రైతు లలోవుండే అనైక్యతవలన ప్రతివర్గముచేత రైతులు అలక్ష్యముగ చూడబడు చున్నారు. రైతాంగానికి ప్రత్యేక వాక్యయము సంఘబలము అవసరమైనం తగా లేకపోవుటవలన హెచ్చుసంఖ్యాకులైనప్ప టికి తగినవసతులను పొందలేకపోతున్నారు మనము స్వాతంత్ర్యము పొందినప్పటికి ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము కొరకు యికముందు కృషిచేయవలసి యున్నది. రైతులు కూలీలు తమ నిత్య జీవితావసరములకు తగిన సహకారము, పంటలకు న్యాయమయిన ధరలు, అధికాహారోత్పత్తి, భీమా పద్ధతులు, నీటి పారుదల వసతులు, మార్గసౌకర్యములు వగైరా, నిత్యము యెదుర్కొనుటువంటి అనేక గ్రామసమ స్యలనే, యెదుర్కొనుటకు ప్రతి గ్రామములోను రైతుకాంగ్రెస్‌సంఘముల స్థాపన ముఖ్య అవసరమై యున్నది. ప్రతిగ్రామాన సంఘములు యేర్పరచి, క్రమశిక్షణతో నడుపుటకు, అవసరమయిన మార్గ ములు రాష్ట్ర కిసాన్‌కాంగ్రెస్ తీసుకొనవలసి, ఒక ప్రణాళిక తయారుచేసింది. ఈ స్కీముయొక్క ఉద్దే శ్యము పల్లెప్రజలందరు అనవసర వ్యయప్రయాసలు పడకుండ సంఘబలంతో, క్రమశిక్షణద్వారా, తమ సమస్యలు నెరవేర్చుకొని ఫలితములుపొందడం, గ్రామ కాంతిని కాపాడుకొనుచు రైతు కూలి సమ్మేళనముతో రైతు కూలి ప్రజారాజ్యము సంపాదించుకొనుటకు అవసరమయిన పునాదులు వేయడంకొరకు సంఘ శక్తిని పెంచుకొనుచు అరాజకములనుండి, పక్షపాత ములనుంచి రక్షించుకోవడం ముఖ్యవుద్దేశ్యమున్నది.

విద్యావంతులయిన రైతుబిడ్డలకు ఆహ్వానము

రాష్ట్రకిసాన్ కాంగ్రెస్‌పై సూచనలనుసరించి

—కొరవ 8.వ పేజీకి.

మైకా పరిశ్రమను అభివృద్ధి పరచి మార్కెట్‌ను సంరక్షించండి

ప్రభుత్వానికి మద్రాసు మైకా అసోసియేషన్‌వారి వినతి

మద్రాసు మైకా అసోసియేషన్ యొక్క మొదట వార్షికోత్సవం గూడూరులో కాంటినెంటల్ మైకాకం పెనీయందు ఆ సంఘ అధ్యక్షులు శ్రీ బెజవాడ రామ చంద్రారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 18 తేది సాయంకాలం 4 గంటలకు జరిగింది. గవర్నమెంటు డెవలప్ మెంటు డిపార్టుమెంటు జాయింట్ సెక్రెటరీ కె. జి. మీనన్ (ఐ. సి. ఎస్.) గారు వుపన్యాసకులుగా వచ్చారు.

రామచంద్రారెడ్డిగారు మీనన్‌గారిని సభికులకు యెరుక పరచాక సంఘ కార్యదర్శి సాకేపు దశరథ రామిరెడ్డిగారు తన వార్షిక నివేదికలో క్రింది విష యాలు తెలియపరచారు.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చినందున, దాన్వల్ల పారిశ్రా మికంగా అభివృద్ధి త్వరలో పొందగలమని సంతో షాన్ని వెలిబుచ్చారు.

ఈ సంఘం అనేకవిషయాలగూర్చి చర్చించేం దుకు గత సంవత్సరం 14 సార్లు కూడింది. కొన్ని విషయాలగూర్చి మాట్లాడేందుకు తన ప్రతినిధులను కేంద్రప్రభుత్వం వద్దకు పంపింది.

యుద్ధానంతరం యిక్కడనుండి కొంతమంది ప్రతినిధులు అనేక ఇతర దేశాలకువెళ్ళి మైకా అమ్ముడుపోయేట్లు మార్కెట్‌లో కృషిచేసివచ్చారు దానితో మరల మైకా అమ్మకం ప్రారంభమైంది, కాని ప్రస్తుతం ఇంగ్లండు మున్నగుచోట్లకు సంపదర్ల మైకా అమ్మబడకుండా స్టాకు నిల బడిపోయినందున, వాటిమీద పెట్టుబడి బిగిసి రాక యిక్కడి ఆర్థికపరిస్థితి బిగిసిపోయింది.

బ్రెజిల్, అర్జంటైనా, ఆఫ్రికా మున్నగుచోట్ల మైకా ఉత్పత్తి మనదేశపు సరుకుకంటే చౌకగా ఇంగ్లండులో లభ్యమవుతున్నది. కావున మనంగూడా చౌకగా వెలపోయేట్లు చూడవలెను.

ప్రభుత్వం ఏర్పరచిన మైకా మార్కెటింగ్ కమిటీవారు మనకు నిలకడగా సాగుపడి వ్యాపారంలో అభివృద్ధి చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము.

ఇతర దేశాల పోటీలో మనదేశపు సరుకులు నిల బోక పిలవబడిపోవుచున్న విషయంలో- ఇంగ్లండులో యీ వ్యాపారంలో వున్న మన దత్తుగారి సలహాలను కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకుంటే బాగుండుంది

ఇప్పటివరకు పరిశీలించకుండా ఢిల్లీలో పారేసిన సరుకులుగూడా దాన్నుంచి గిరాకీవున్నదిలంకే మైకాకు మంచి దినాలు వున్నవనుకోవాల. కాని [illegible]

యెగుమతిచేస్తే మూలధనం లాభముండగలదు. కూలీలకుగూడ చేతినిండ పనిదొరకగలదు.

కూలీల విషయంలో తగాదాలులేకుండా అన్యో న్యంగా వుంటున్నందుకు సంతోషిస్తున్నారు. మైకా లేబర్‌సెస్ ఫండు కూలీలకోసం యిప్పటివరకు విని యోగించలేదు. అవశ్యంగాజరిగితే బాగుంటుంది.

ఆహారవిషయంలో గవర్నమెంటువారు ప్రొక్యూర్ మెంటుతో తీసుకున్న క్రొత్తను యిక్కడ ఆకలిగున్న వారియెడ చూపలంలేదు. ఇప్పటికే పరిస్థితి మించి పోయింది. ఇప్పటికైనా తగుయేర్పాటుకావించవలెను.

ఎలెక్ట్రిసిటీలేక మైకాపరిశ్రమ చాలవరకు కుంటు బడిపోతున్నది. కాబట్టి యీ యెలెక్ట్రిసిటీ యెప్పు డొస్తుందో ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తే బాగుంటుంది.

ప్రభుత్వానికి మైకా సలహాకమిటీని త్వరలో యేర్పాటుచేయమని కోరుతున్నాము.

మన మైకాను యితరదేశస్థులు తీసుకపోయి యేమేమి తయారుచేస్తున్నారో ఆ వస్తువులనంతా తయారుచేయుటకు యిక్కడే మన మైకా మైన్ అండ్ మైకాఫ్యాక్టరీ సంపన్నులు తలపెట్టినారు. ఈ పనిలో ప్రభుత్వం సహాయపడటం వుచితము.

మైకాపరిశ్రమకు కావలసిన యినుపవస్తువులు, సిమెంటు వగైరాలు తృప్తిగా సరఫరాకావటంలేదు. అవసంతా యీ సంఘానికి అప్పచెప్తే చక్కగా జరుగకలదనుకుంటాము.

టెలిఫోన్ స్టేషన్ త్వరలో యేర్పాటుచేయవలెను అనికోరిరి.

తర్వాత మీనన్‌గారు యీకోరికలన్నిటిమీద తన

వార్షికోత్సవానికి అధ్యక్షతవహించిన

శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు

విమర్శిస్తూ మాట్లాడిరి. ఎంతసేపు ప్రభుత్వంచేయ లేదు చేయలేదు అంటూ ప్రభుత్వాన్ని ఆడిపోస్తూవుం టారు. మీరు స్వంతంగా చేసికోగలిగిన పనులెందుకో మున్నోవున్నవి. ఇతరదేశాలకు ఈ మైకాను తీసుక పోయి వారిచేతుల్లోపెట్టి వారిదయా దాక్షిణ్యంకోసం యెదురుచూసేదానికంటే మీరే సంఘంగా యేర్పడి మైకానంతా యిక్కడనే వుంచుకొని ఆ యితరదేశాల వారు యిక్కడకేవచ్చి కొనుక్కుపోయేటు వ్యాపా రంలో నిగుతుచూసవచ్చును. అటువంటిపరిస్థితిలో ప్రభుత్వంగూడ సహాయపడగలదు. సలహాకమి టీని మీరుకోరినట్లే ఏర్పాటుచేస్తాను. కూలీల విష యంలో నేను రెండోపక్షపువారి వాదన్ని వినందే యేమీ చెప్పలేను. ఆహార పరిస్థితినిగురించి మీరు యింతకఠినంగా మాట్లాడడం బాగులేదు. మనకంటే అధ్వాన్నంగా వున్నవారిని చూచి తృప్తిపడవలసి వున్నది. మనదేశంలో చాలామేలు. ఇతరదేశాల్లో ఒక్కపూట టిఫినుకే ఐదురూపాయలకుపైన అవు తున్నది. కాబట్టి మనము చాలామేలుగాదా? ఎలెక్ట్రి

సిటీ 1949 ఆఖరులోగా రావచ్చును. టెలిఫోన్ ఆఫీస్ శాంక్షన్ అయింది. అవిచ్చారు.

తర్వాత అధ్యక్షులు బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ— మీనన్‌గారు తాకనాడినవిషయా లను తానుయిదాపువరచేవిధంగా సమర్థిస్తూ యుక్తి యుక్తంగా చెప్పుతెచ్చిరి. ప్రతిదానిలోను మేము ప్రభుత్వాన్ని ఆడిపోయటంలేదు. మేము యీ పరిశ్ర మలో సాధ్యమైనంతకృషి చేస్తుంటాము. ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసుకొని తగినంతవరకూ తోడ్పడుతుండవలెను ఆహారవిషయంలో యిక్కడ 13 తాలూకాల్లోనువుండే 2 పండినతాలూకాలందాన్నెచ్చి యిక్కడివారికి తిం డికిలేకుండాచేశారు. ముఖ్యంగా గనులవద్ద కూలీలకు గింజలేకుండా ఆర్డరేట్టుచేశారు. మంత్రులువచ్చి తిరిగిపోవడం. అవసరమైన అభిప్రాయాలుచెప్పడమేకాని పరిస్థితిని చక్కపరచేవని చేయలేకపోయారని తన విచారాన్ని తెలిపారు.

మీనన్‌గారువచ్చి సభలోపాల్గొని అమూల్య సలహాలిచ్చినందుకు సంఘంతరపున కృతజ్ఞత తెలిపారు.

సభానంతరం కమ్మనికాఫీ — తేనీయతో కూడిన ఉపాహార విందునిచ్చారు.

—మా ప్రత్యేక విలేఖరి.

జయలక్ష్మి మిలిటరీ హోటల్

మీ తృప్తికి
మీ ఆరోగ్యానికి
మీ ఆనందానికి

★ మహాఅతిథులుగా రాండి. ★

మనసారా మిమ్మాదరించి కమ్మనిభోజనం స్వంతంగా వడ్డిస్తాను.

—మీ హితచింతకుడు.

శంకరం రామమూర్తి

☞ గమనిక:- హోటలు యిప్పుడు కో ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ఎదుట. ప్రాక్కట హిందూ సహోదర ఆఫీసువుండిన యింట్లోకి మారింది.

పల్లెటూళ్లు

కనిగిరి తాలూకాలో రోడ్లు

నెల్లూరు జిల్లాలో కనిగిరి తాలూకా రాకపోకల సౌకర్యాల్లో చాలహీనంగావుంది. మారుమూలం పల్లెలనుండి కనిగిరి రావాలంటే కనిగిరి చేరకపోయినా కైలాసం చేరొచ్చు. 500 జనాభాగం గ్రామానికెల్లా రోడ్లు వెయ్యాల్సి వుండగా 50 వేల జనాభాగల్గిన ప్రాంతాలకు గూడా రోడ్లులేవు. మంత్రి పుంగవులు నెల్లూరుజిల్లా పర్యటనకు వచ్చినప్పుడెల్లనూ, సెక్రటేరియట్ లో పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖామంత్రిగారికి 2 సార్లూ, స్థానిక పరిపాలనా శాఖామంత్రిగారికి ఒక్కసారీ, ఆర్థికమంత్రిగారి కొకపర్యాయం ఈదుస్థితిని గూర్చి నివేదించ బడింది. వారు తగినచర్య తీసుకుంటామన్నారు. కాని యింతవరకు ఒక్కసారి తనిఖీగూడా జరగలేదు. హైవేస్ డిప్యూటి చీప్ ఇంజనీరుగారితో రెండుసార్లు మాట్లాడి రోడ్లదుస్థితి తెల్పుకోబడినది. కాని ఈరస్తాం విషయంలో ఎంతమాత్రం చర్యతీసు కున్నట్లులేదు.(1) కనిగిరి దర్శి గుంట్లరోడ్డు (2) కనిగిరి - వెలిగండ్ల గుడిపాటిపల్లి రోడ్డు కనీసం ఈ రెండు రస్తాలైనా వెంటనే వేస్తే కూలీలకు బ్రతుకు తెరువు రాకపోకలకు అనుకూలము ఏర్పడగలదు. కరువుపనుల క్రిందనైనా పరిగణించి వెంటనేరస్తాలు వేయించమని శ్రీ జిల్లా కలెక్టరుగారికి ఈనెల మొదటివారంలో పిటిషన్ ఇవ్వబడింది, రోడ్డుఖర్చులు ఈతాలూకా ప్రజలు 1/3 వంతు భరించ గలరు. కనుకప్రభుత్వం సానుభూతి వహించి ఈ రోడ్ల నిర్మించుటకై ప్రాథమిక పరిశీలనైనా జరిపించమని మా వేడికోలు.

—ధూళిపాళ్ళ కృష్ణమూర్తి

• • •

ఉదయగిరి

ఒకనొక హజరతయ్యగారు మొహరంకు అని. రంజాను అని. ఉండిసడకలుపెట్టి హిందువులవద్ద ధనం వసూలుచేయుచూ, ఇవ్వనివాళ్ల తలుపులు, ద్వారబంధాలు అగ్నిగుండాలని కాహాని చేయుచున్నారటనే, వారిలో యిది మహమ్మద్ కాలంగాడు ప్రజాస్వామ్య రాజ్యమని చెప్పండి.

—పురవాసి.

• • •

6-9-48 తేది పిల్లవానిచేతిలోని బంగారు మురుగు దొంగలు లాక్కొని పోయినారని చెప్పుచుంటిరే పోలీసు రిపోర్టుచేసితిరా? ఫలితమేమి లేలింది. —?

• • •

ఉదయగిరి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఈక్రింద పేర్కొన బడినవారిని యేకగ్రీవముగా 15-9-48 తేదివాడు ఎన్నుకున్నారు. శ్రీ మద్దిరెడ్డి చంద్రశేఖర రెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగాను పల్లెకొండ ఓబయ్యగారిని ప్రధాన కార్యదర్శిగను దనెంకల సరకింపాం షేక్ మీరాసాహెబుగార్లను సంయుక్త కార్యదర్శులుగను మరి కొందరిని మెంబర్లుగాను, ఎన్నుకున్నారు,

• • •

నెల్లూరుజిల్లా తాలూకాలన్నిటిలో మెట్టతాలూకా ఉదయగిరి. ప్రభుత్వంవారు, మాతాలూకా ప్రజలగోడు నాలకించి పిటివనకులు కల్పించి మాకుఆహారోత్పత్తికి దోహదం కల్పింతురని ప్రార్థన. —ఆర్తి

తర్లుపాడు

కలుగొట్ల బాలయ్యగారు కాపుదు సారాయి మజా కనుగొంటామని 20 సీసాలు బండిలోపెట్టుకొని పోతుండగా, ఫిర్కా పల్లయ ఆపినదుగారు సాక్షకరించి 20 సీసాలు వశం చేసుకొని మజా కను గొందువురమ్మని తీసుకపోయినారు,

—సారాయి మజా,

పామూరు

కనిగిరి డిమూకా స్ట్రేటరుగారూ! పామూరుకు చెందవలసిన పెట్రోల్ పేటు పెంగరాయకొండలోనే ఒకసెట్టిగారి సహాయంతో బిల్లులో యిరికించి యిరికించి వ్రాసి వికయించు తన్నారట. ఏమిటన్నా యీ మంటి! అదికారులే యిలా చెలాయించేస్తుంటే వ్యాపారులు వెర్రిపెక్క తారంటే ఎక్కువమరి?

• • •

ఉద్యోగాలుచేసేవారికే బియ్యంకార్డులమీద ఇస్తున్నారు. మిగిలినవారికి నాస్తి. ఉద్యోగులుభోజనం చేస్తె, మిగతా వారేంతినాలి? —గ్రామస్తుడు.

కందుకూరు

వానదేవుడు దయవుంచి వర్షంకురిసి చాకు. ఏం లాభం. కల్లులు కావాలనిపోతే దెమూనా స్ట్రేటరుగారు వుండరు. గుమాస్తానడిగితే అయ్యగారు రావాలంటారు

"పండించరా! పంట పండిదరన్నా!

వలకుండా కూసోని పండించరన్నా!! ఇవ!!

—కిల్లు

కాళహస్తి

11-9-48 తేది తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యాలయంలో వి. వీరరామస్వాముగారి అధ్యక్షతన ఎన్నికలు జరిగినవి.

శ్రీ వల్లం మునస్వామిశెట్టిగారిని ప్రెసిడెంటుగాను, కోతం రాధా కృష్ణయ్యగారిని కార్యదర్శిగాను మరికొంతమందిని సభ్యులనుగా చేర్చుకొని, ఆజిల్లా వాస్తవ్యులగు శ్రీ అనంతశయనంగారిని భారత శాసన సభకు ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన్నందుకు యూనియన్వారు తమ సంతోషాన్ని వెలుబుచ్చారు.

తిరుత్తని

తిరుత్తనియందలి బోర్డుహైస్కూలు తెలుగుపండితులు, సుప్రసిద్ధ ప్రజాసేవకులనగు శ్రీయాదూరు రామానుజులురెడ్డిగారి కుమార్తె శ్రీమతి వైపాకం సుభద్రమ్మగారు. 9-9-48 తేది గురువారము గుండె జబ్బుతో బాధపడుచుండి నిర్యాణమందినది. ఈమె మరణించునరికి వయస్సు 21 సంవత్సరములు మాత్రమే. రెండుసంవత్సరముల ఈడుగలచిన్న బిడ్డను, భర్తను, తల్లితండ్రులను బంధుమిత్రులను విడిచి దివికేగినయీమె విద్యావతియని పేర్గాంచి యుండినది. —మావిలేఖరి.

సర్వేపల్లి

మాపోస్టాఫీసువారు, వచ్చేపత్రికలన్నింటి అత్రిను దారులకు ఇవ్వకుండా మా ఊరంతా చదివిన మీదట తెచ్చి యిస్తున్నారే దీనివిచారించే దిక్కూదివాణము లేదా? —వారపత్రిక,

• • •

బియ్యంధర మాగ్రామంలో దినదినాభివృద్ధి చెందుతున్నది. రూపాయకు శేరుంబావు వంతున కావాలంటే మాగ్రామానికి రండి! కావలసినన్ని బియ్యం దొరుకుతవి వచ్చేటప్పుడు, చీకటిబజారున రాండి! చీకటి మార్కెట్టులో యిస్తాము. —ధాన్యం.

ఈమె జార్జిరాజు రెండవకూతురు. ఈమెకు 18 సంవత్సరాలు 'అధికారరీత్యా' నిండాయట. అరవజార్జి తర్వాత ఆ సింహాసనానికి వారసురాలగు ఎలిజబత్తమ్మతో ప్రజాహితకార్యాల్లో ఎక్కువగా పాల్గొంటుందట. ఈమె పేరు మార్గరెట్ రోజమ్మ.

మా పాకిస్థాన్ జాబు

['జమీన్ రైతు' ప్రత్యేక విలేఖరి]

సెప్టెంబరు 11 తేది రాత్రి 10-25 గం॥లకు హృద్రోగంతో కరాచీలో గవర్నర్ జనరల్ గృహంలో అనుభవించిన పాకిస్థాన్ ప్రజా ప్రేమపాత్రుడు క్వాయిదే ఆజాం మహమ్మదాలి జిన్నా నిర్యాణం వలన యిదివరకెన్నడు ఎరుగని విపత్తు పాకిస్థాన్ ప్రజలకు సంభవించింది. ఆరోజు సాయంకాలం 4-30 గం॥లకు క్వెట్టానుండి వచ్చారు. పాకిస్థాన్ స్థాపకుడు, సర్వోత దన క్వాయిదే ఆజాం మరణవార్త 7½ లక్షల ప్రజానమూహంగల కరాచీ నగరాన్ని దిగ్భ్రమపరచింది. సానుభూతిగా నగరంలోని అన్నిప్రాంతాలలో వ్యాపారాన్ని నిలిపివేశారు. మరువుదయం ప్రజావాహిని పత్రిక అమ్మవారిని చుట్టుముట్టి వారిబడువును అనతికాలంలో పూర్తిగా తగ్గించివేసింది. సెల్లటకార్డులతో వెలువడిన వార్తాపత్రికలు, అన్ని డిప్లమేటిక్ సంస్థలపై విషాద చిహ్నంగా సగంలో ఎగురుతున్న పతాకాలు యీ వార్త మనసమ్మని, జాతీయ విషాదర్పాయల్లో వున్నకొంతమంది కరాచీవారులను నమ్మించినవి. ఉద్రేకంతో విరిమాలంచేరిన గుంపుల జిన్నామృతవార్త తర్జన భర్జనలుతప్ప, అనాడు సాధారణ పౌరజీవితమే స్తంభించిపోయి, కరాచీ ఒక ప్రత్యేక వ్యూహాన్ని దాల్చింది.

క్వాయిదే ఆజాం మృతకళేబరం క్వెట్టానుండి తేబడిందనే పుకారు కరాచీ అంతా వ్యాపించివుండి నదికాని తర్వాత అది సత్యదూరమని రుజువయింది. శరవేగంతో క్షీణిస్తున్న తన ఆరోగ్యం సంగతి క్వాయిదేఆజాంకు ముందుగాతెలిసి, కరాచీకిపోవాలని ఆయన ప్రకటించినట్లు చెప్పబడింది. ఆకారణంగా తక్షణం జిన్నా ప్రత్యేకవిమానం "వికర్స్ విక్కింగ్ (Vickers Vicking) క్వాయిదే ఆజాంను, గవర్నర్ జనరల్ అంతరంగికోద్యోగులను క్వెట్టానుండి 4-30 గం.లకు కరాచీ చేర్చింది. మారిపూర్ విమానాశ్రయంనుండి ఆయన 6 గం.లకు ప్రభుత్వ భవనానికి తీసుకురాబడ్డారు. తుదఘడియల్లో పతిమాజిన్నా, ముగ్గురు గవర్నరు జనరల్, అంతరంగికోద్యోగులు తప్ప ఒక మంత్రిగూడా జిన్నాచెంతలేరు. అర్ధరాత్రి 12-30 గం.లప్పుడు మంత్రివర్గ సమావేశం అత్యవసరంగా ఏర్పాటు చేయబడి వేకువ 4 గం.లవరకు జరిగింది. ఆ సమావేశానికి పతిమాజిన్నాకూడా హాజరయిందని. తన తదనంతరం గవర్నర్ జనరల్గా క్వాజా నజీముద్దీన్ నియామకం జరగాలని క్వాయిదే ఆజాం అభిలాషను ఆమె సూచించిందని తెలుస్తున్నది. అందువల్ల కెరిగ్రాముచ్చి మరు ఘడియానికి క్వాజా సాహెబ్ పిలిపింపబడ్డారు. ఆ అర్ధరాత్రి మంత్రివర్గ సమావేశములో పాకిస్థాన్ గవర్నర్ జనరల్ స్థానానికి లియాఖత్ అలీఖాన్, జఫ్రుల్లాఖాన్, పతిమాజిన్నా, గులాంమహమ్మద్ హిదయతుల్లా, పశ్చిమ పంజాబ్ ప్రధాని మాంహోట్ నవాబు పేర్లు సూచింపబడ్డవి గూడా తెలుస్తున్నది, గవర్నర్ జనరల్గా వుండుటకు పతిమాజిన్నా నిరాకరించడంవల్ల భారత ప్రభుత్వ ఆరోగ్యమంత్రిణి రాజకుమారి అమృత్

—కారవ తి వ చేశరా.

వైద్య ప్రపంచమునకు నిత్యావశ్యకములయిన
శ్రీ గౌరీశంకర్ కెమికల్ ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్సు
(బెంగుళూరు సిటీ)
వారిచే ఆధునిక శాస్త్రరీత్యా (Scientifically) తయారుచేయబడి ప్రభుత్వమువారి లేబరేటరీయందు పరీక్షింపబడి ఆమోదింపబడిన
త్రాణరాజ్
టెంకాయ చెట్టునుండి తీయబడిన "సీరా"తో తయారైన మేటి టానిక్
అజీర్ణము, కడుపునొప్పి, పైత్యము, గుండెనొప్పి, పచ్చసెగ, అత్యుష్ణము, నిశ్శక్తి, తొంగించి, రక్తశుద్ధి, ఊపిరితిత్తులకు బలము, వీర్యవృద్ధి మేధాశక్తి, కల్గించుచూ ప్రతి అవయవమునకు బలము చేకూర్చును,
మరియు
1 గర్భరాజ్, 2 ప్రసవరాజ్, 3 జ్వరరాజ్ ఔషధములుకూడా లభించును.
ప్రభాత్ ఫార్మస్యూటికల్ సర్వీస్
152 కాపువీధి ... నెల్లూరు

నెల్లూరు జిల్లా కోర్టులో

అప్పీలు దావా నెం 111 of 48

గూడా వెంకట్రామయ్య — అప్పెలాంటు—వాది.

పేమనరపు శేషయ్యనాయుడు — రెస్పాండెంటు —ప్రతివాది

పై అప్పీలులో రెస్పాండెంటు హాజరువిమిత్తమై పై కోర్టువారు తే 22-10-48 దీకి వాయిదావేసి యున్నారు. రెస్పాండెంటుకు నోటీసు. ఇందుమూలకముగా తెలుపడమైనది—

నే. శ్రీకృష్ణమూర్తి
అప్పీలువాది.

హెచ్చరిక

నా మేనల్లుడున్ను ఆత్మకూరు తాలూకా తోపుగుంట అగ్రహారం కాపురస్థుడున్ను అయిన కోయి వెంకటస్వామినాయుడికి యిప్పటికి సుమారు ఒక సంవత్సరము క్రిందట ఒళ్లు జబ్బుచేసి అందుమీద చపలచిత్తుడై తిరుగుతూయున్నాడు. అతనికి ఇద్దరు మయినరు కుమార్లు వున్నారు. సదరు మయినర్లు తల్లి పోషణలో యుంటున్నారు. మయినర్ల తల్లి నా సోదరి అయిన హేతువున ఆమెకు సహాయముగా నేను మయినర్ల ఆస్తిని విచారిస్తున్నాను. చుట్టుపట్ల గ్రామాదులలో అక్రమమస్తుల మయినర్ల తండ్రియైన సదరు వెంకటస్వామినాయుడు చపలచిత్తమును ఆధారపరుచుకొని అక్రమవ్రాతలు కలుగచేసుకొనే ప్రయత్నముద్ధ చేయుచున్నట్లుగా సందేహం తోచుచున్నది. కాబట్టి యావన్మందికి తెలియచేయడమేమనగా సదరు కోయి వెంకటస్వామినాయుడు బుద్ధి వికల్పం కలిగియున్నందున ఆస్తి మా పెత్తనంలో యుంటూయున్నందునమున్ను అతనివల్ల ఎట్టి వ్రాతలు పొందినను అవి చెల్లనేరవనిన్ని యావన్మందికి తెలియచేయడమయినది.

కుప్పూరుపాడు, ఆత్మకూరు తా॥ } తల్లపనేని కొండపనాయుడు

కర్నూలు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

O. S. No. 36 of 1948

కొర్రిపోలు చంద్రశేఖరమయ్య —వాది.

కొర్రిపోలు కేశవయ్య పోటి వార్సులు అవిభక్త కొమాళులు (1) కొర్రిపోలు సుబ్రహ్మణ్యము (2) ఆ క్రిష్ణమూర్తి (3) ఆ హరిప్రసాదు. —ప్రతివాద్లు.

2, 3 ప్రతివాదులు మైనరు గా॥ అన్న 1 ప్రతివాది (4) కొర్రిపోలు వెంకమ్మ ఇంకా 7 మంది.

1 to 3 ప్రతివాదులకు అవిభక్త తండ్రిన్ని, 4-వ ప్రతివాదికి పెనిమిటిన్ని అయిన లేటు కేశవయ్య వాదిపేర వ్రాయించియిచ్చిన రిజిస్టరు నూపుడు అయిరవత్రింపైన వాదియీకోర్టులో 1 to 4 ప్రతివాదులపైనను ఇంకా 7 మందిపైనను దావా దాఖలు చేసినందున 9—10—1948 తేదీకి వాయిదా నిర్ణయించినారు. సదరు తేదిన 1 to 4 ప్రతివాదులు పైకోర్టులో హాజరుకావియుడం మీపరోక్షముగా తీర్మానించడమవునని తెలుపడమయినది.

కర్నూలు. 20-9-48. } తి. వెంకటసుబ్బయ్య. వాది వకీలు.

టెండరు నోటీసు

★

గండవరం దేవస్థానంతాలూకు (1) పిష్టు ఆలయం గర్భగుడికి (2) యింటికి రిపేర్లకుగాను టెండర్లు తే 1-10-1948 ది సా॥ 4 గంటల వరకు గండవరం దేవస్థానం ఆఫీసులో ప్రతి టెండరుతోను రు 25-0-0 లు డిపాజిటుతో దాఖలు చేయవలెను. సదరు పైరెండు పనులయొక్క యెస్టిమేటు కాగితములు — షరత్తులున్ను దేవస్థానము ఆఫీసులో ప్రతి వుదయం 8 మొదలు 11 గంటల వరకు. సాయంత్రం 3 మొదలు 5 గంటల వరకు చూచుకొనవచ్చును. టెండర్లు తే 1-10-48 తేది 5 గంటలకు తెరిచి ఫలితములు తెలుపబడును—

కె. సూర్యలింగనాయుడు,
యక్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

జమీన్ రైతు

సర్వధారి భాద్రపద బహుళ షష్టి

24—9—1948 :: శుక్రవారం

ఆగిపోనక్కరలేదు

"దినగండం, నూరేళ్ళాయుస్సు" న్నట్లున్నది యీ జమీందారీ రద్దువ్యవహారం.

ఈ జమీందారీ రద్దు బిల్లు సంవత్సరంనాడు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడింది. అదిమొదలు ఎన్నియో అవాంతరాలు — కష్టాలు ఎదుర్కొనవలసివచ్చినది. చివరకు యీబిల్లుకు గుండెవంటి ప్రధానమైన యినాములనుకూడా మినహాయించవలసివచ్చినది. పోనీ యెన్ని లోపాలున్నా చివరకు యీబిల్లు శాసనమైతే చాలుననుకొంటే దానికిగూడా కేంద్రప్రభుత్వము అడ్డుతగిలినట్లు కనబడుతున్నది.

అధికఖర్చుల కారణంగా - ద్రవ్యోల్బణ కారణంగా కేంద్రప్రభుత్వం మన రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ద్రవ్యం ఏమాత్రం సహాయంజేయడానికివీలులేదనిన్నీ—కావునమద్యనిషేధకార్యక్రమాన్నిన్నీ - జమీందారీ రద్దుబిల్లునున్నూ వాయిదా వేయవలసినట్లు సలహాయిచ్చారని, దానికి మన ప్రధానమంత్రి మాకున్న ఆర్థిక పరిస్థితిలోనే మద్యనిషేధ కార్యక్రమం అమలుజరుపుతామని జమీందారీ బిల్లువిషయములో ఆర్థికయిబ్బంది వచ్చేట్టుంటే బిల్లును మాత్రం శాసనంజేసి కొంతకాలం అట్టే పెట్టామని చెప్పినాడని తెలుస్తున్నది.

వివరాలెట్లున్నా ప్రధానమంత్రి జవాబుమాత్రం మెచ్చుకోదగియున్నది. మొన్ననే పార్టీలో తర్జనభర్జనజరిగి, మద్యనిషేధం వాయిదా వెయ్యడానికిలేదని, అమలు జరుపుటకు తీర్మానించి, ఆ ప్రకారం ప్రభుత్వ నిర్ణయమును ప్రకటించి యీనాడు తిరుగా వాయిదావేయడమంటే అంతకంటే ప్రభుత్వానికి నామోషీ వుండదు. అట్లనే ఒక్క సంవత్సరాన్నుంచి అనేక ప్రకటనలుచేసి, ప్రజలను నమ్మించి, జమీందార్లనురెచ్చగొట్టి యినాములనుగూడా మినహాయించి, ఆ హతశేష బిల్లునుగూడా నిలిపెట్టడమంటే యింతకంటే అవ్యక్తం, అప్రతిష్ఠ, అన్యాయం యింకొకటుండబోదు. అసలు యినాముల సమస్యమీదనే యీప్రభుత్వముగాని అధమం రివిన్యూమంత్రైనా రాజీనామాచేసివుంటే యెంతో వుదాత్తంగా, గౌరవంగా, మర్యాదగావుండేది. కాని ఏమి చెయ్యలేకుండా పోతున్నామే అనే తృష్ణతో ఆత్మగౌరవాన్ని తంపుకొనిగూడా జమీందారీ రద్దుబిల్లు కార్యక్రమాన్ని యింతవరకు నడుపుకొంటూవచ్చి యీనాడు నిలిపెట్టడమనేది హాస్యాస్పదమైన విషయం—

ఈసమస్య దేశసౌభాగ్యానికి సంబంధించినది. ఈరాష్ట్రంలో 1/3వంతు భూమి జమీందార్ల క్రిందవుండి. జలాశయాలు మున్నగు జలాధారములు శిథిలములై పోవుటచేతను, క్రొత్తవి నిర్మించలేకపోవుటచేతను, రైతుల ఆశక్తిపరులై భూములు నిస్సారములై, పశుసంపద క్షీణించి వ్యవసాయం కుంటుబడిపోయినది. ఈ కారణంతో ముఖ్యంగా ఆహారసమస్య వెల్బుతిన్నది. నేటి ఆహార దౌర్భిక్ష్య పరిస్థితులలోనైనా యీ జమీందారీసమస్యను తీర్చవలసియున్నది. కావున ఇక ఏమాత్రం జాగు చేయడానికి వీలులేకుండా యీబక్కకారణంతోనే, యీ సమస్యను తక్షణం పరిష్కరించవలసియున్నది.

ఆయితే జమీందార్లకిచ్చే పరిహారమొక్కటే అడ్డువస్తున్నట్లు చెప్పున్నారు. కాని యిది కేవలం వూహాజనితమే. ఏమాత్రం దీనికి ఆర్థికసమస్య అడ్డురాదు. జమీందార్లు చాలామంది ధనం సేకరించుకొని లక్షలాది వూడ బెట్టుకొన్నారు. వీరికి ప్రైవేటుఆస్తులు విపరీతంగావున్నవి. ఇదిగాక నగానట్రా జవాహరి లక్షలాది నిరుపయోగంగాపడి ఇంటినాల్లో మూలుగుతున్నది. ఇదిగాక సర్వే సెటల్‌మెంటు పూర్తిఅయిన తర్వాతగాని వీరికిచ్చేపరిహారసమస్యయదార్థంగాపొంచిదు. ఈలోపల మేనేజర్లనువేసి ఎస్టేటుపరిపాలన జరుపుతూ మిగిలినదబ్బు వారిచేతిలో పెట్టడానికి బిల్లులో అవకాశము ఏర్పరుపబడివున్నవి. సర్వేసెటల్మెంటు జరుగుటకు ఐదు సంవత్సరాలుపడుతుంది. తర్వాత పరిహారమొత్తం తేలగలదు. అప్పటిదేశకాల ఆర్థికపరిస్థితులనుబట్టి నడుమకోవచ్చును. ఆనాటికి ఆర్థికయిబ్బంది యేర్పడే యెడల ప్రభుత్వం ఋణపత్రాలిచ్చి ఏయేటికాయేడు వడ్డీచెల్లిస్తుంటే వారికనువర్తి పోషణకు యిబ్బంది లేకుండాఏర్పడును. నేటి ద్రవ్యోల్బణ క్లిష్టసమస్యా పరిష్కార విషయంలోగూడా నేడు జమీందార్లకు డబ్బివ్వడానికి వీలు లేదు. అట్లిచ్చినయెడల ద్రవ్యోల్బణ పెరిగిపోవును. దాన్నరికట్టే దృష్ట్యాగూడా జమీందార్లకు బాండుపత్రాలివ్వాల్సిందేగాని డబ్బుగా ఇవ్వడానికి వీలులేదు—

కావున పై కారణాలతో జమీందారీబిల్లు ఆగవలసిన అవసరంలేదని, ప్రధాని చెప్పినట్లు శాసనమైన తర్వాతగూడా నిలిపెట్టవలసిన అవసరంలేదని తేలిపోతున్నది. కాబట్టి ప్రభుత్వము యీవిషయాలు చక్కగా పరిశీలించి ఏ కారణంతోగూడా యీ రద్దుబిల్లును నిలిపిపెట్టకుండా శాసనముచేసి అమలుజరిపెదరని కోరుచున్నాము—

ఆంధ్ర రాజకీయాలు

—చిత్రగుప్తుడు—

అఖిలభారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షత పోటీపడ్డది. నలుగురభ్యర్థుల్లో మన పట్టాభి ఒకరు.

ఆంధ్రదేశానికి రాజకీయంనేర్పిందతడు. జాతీయకళాశాలకు పునాదివేసిందతడు. మొదట రామచంద్రరావు మున్నగు హేమాహేమీల నోటమూయించి. అంధోద్యమదినాల్లో ఢంకా మోగించిందతడు. మన దేశభక్తులు మున్నగువారు చెప్పుల్ప బాడుతూ ఒకటి రెండు సంవత్సరాలు వెనకబడితే కలకత్తాకాంగ్రెసులో తీరాగ్రేసరిణియగు బెసంటమ్మను వైరం పాదలగొట్టి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాన్ని తీర్చికొచ్చిందతడు. సప్త పాదోపపిరినట్లు కాంగ్రెసు మహాభారతచరిత్ర రచించిన వ్యాసమహర్షి అతడు. ఏ ప్రపంచైతిహాసాన్నైనా వేళ్లమీద లెక్కించి చెప్పగలిగిన పువ్వజ్ఞత కలిగినవారు. సమయస్ఫూర్తి కలిగినవారు. సమయమొచ్చినపుడు గాంధీజీ, జవహర్లాల్ నెహ్రూవంటి మహానాయకులనుగూడా ఎదిరించి నిలబడ్డగలవాడతడు. ఇంతెందుకు. భారతదేశంలో ఆంధ్రవరగణ ఒకటున్న దనిపించినవాడతడు.

ఇంతవరకు ఈ మహానాయకుణ్ణి, యీ విజ్ఞానిని, యీ ధీరుణ్ణి, యీసత్తను మేము వెయ్యినోళ్లతో పొగడ్తాము. ఆరాధిస్తాము, స్మరిస్తాము, పూజిస్తాము. కాని అన్నివిషయాల్లో వీరిని ఏకైక నాయకులుగా మాత్రం పరిగణించలేనందులకు ఆయన క్షమించవలె. ఆంధ్రలోకం మన్నించవలెను.

నేటి సంక్లిష్ట భారతదేశాన్ని- దరిద్రనారాయణునికి ఆవాసమైన భారతదేశాన్ని- 7,50,000 గ్రామాంలో అన్నమో రామచంద్రాయని అలమటించే పేద ప్రజానీకంగల భారతదేశాన్ని- వృత్తులనశించి వ్యవసాయం నిర్వీర్యమై, రైతులు నిర్జీవులై, వ్యవసాయ కూలీలు నిత్యదరిద్రులై వారు తీరనోవంతమైన మహాబెంగుతై నిరీక్షిస్తున్న భారతదేశాన్ని- ప్రస. దానికంతటికి అన్నవస్త్రాలివ్వజాలి నేడు యీ రెంటికి దూరులై ఆకటికి పరితపిస్తున్న భారతదేశాన్ని ముందుకు నడపగల. సస్యశ్యామలం చేయగల పల్లెటూళ్ళను కళకళలాడించగల, రైతుకూలీ ప్రజారాజ్యాన్ని నిర్దుష్టంగా స్థాపించగల మహానాయకుడు భారతదేశానికి కావలసియున్నారు. అదే కాంగ్రెసు అధ్యక్షపీఠము, దానికే నేడు మనం నాయకుణ్ణి ఎన్నుకోవలసివున్నది. అందుకు ఎవరు అర్హుల?

మనపట్టాభి యీ పీఠాన్నెక్కడకు చాలియున్నారా? స్వాతంత్ర్యం తెచ్చేవరకు యీ మహానాయకుని ప్రజ్ఞావిశేషాలు చాలివనేగాని అంతరంగిక పరిపాలనా దృష్టిలో వీరివుదేశ్యాలు చాలవని మాలభిప్రాయం. ఇందులో ఒకటిరెండు విషయాలుమాత్రం మీకు మచ్చుకుచూపి మావాదాన్ని రుజువు చేసుకొంటాము.

వ్యవసాయ సంస్కరణలుఆవశ్యకమని. పల్లెటూళ్ళఆర్థ్యదయాన్నంద వలెనని, ఆప్రజానీకమంతా ముందుకు రావలెనని ఆశిస్తున్నాముగదా. మద్రాసురాష్ట్రంలో యినాంగ్రామములు 7000 వరకు వున్నవి. ఇందులో లక్షలాది ప్రజలున్నారు. వీరు నిహక్కులేక ఆర్థిక సాంఘిక రాజకీయాల్లో వెనుకపడియున్నారు. ఇక్కడవ్యవసాయం కుంటుపడియున్నది. వేలవందలాది సంవత్సరముల పర్యంతం నివసిస్తున్న ప్రజానీకానికి వీరికెరు మట్టిమీదకూడా హక్కులేకుండా ఎక్కడనో దేశాంతరాల్లో అన్నిటా అభివృద్ధిలో వున్నయినాందారు హక్కుగలిగి యుంటూ ఆప్రజలను అణచిపెడుతున్నారు. చెరువులు మున్నగు జలాధారములు నాశనమైపోయినవి. ఒక్కొక్క యినాంగ్రామానికి వందలకొలది భాగస్తులుండడం వల్ల వాళ్ళందరుకలసి జలాధారములు బాగుచేయరు. ఈకారణంతో అక్కడి భూములు సారవిహీనములై పండుటలేక ప్రజలు నిత్యదరిద్రులై. గ్రామాలు స్మశానములై. ప్రజాహీనములై. కొన్నిభూములు తప్ప అసలు గ్రామాలేలేక దురవస్థలో వున్నయినాముల సమస్యలో ఈయన ప్రత్యక్షవిరోధులు, రైతుసమస్యలే వీరికిగిట్టవు. ఈయనకేవలం ధనాఢ్యులు ప్రతి సమస్యలోను ధనవంతుల పక్కనేగాని ప్రజల పక్క మొగ్గరు. వీరివాదిగాని. కలంగాని.

ఆచరణలో ఎట్లున్నా ప్రకాశం మంత్రిత్వంలో స్థాపించబడిన ఉత్పత్తి వినియోగ సహకార సంఘాలు గ్రామాలకు అత్యంత ఆవసరమైనవని అందరూ అంగీకరించేదే ఇకముందువ్యక్తి లాభాలను తగ్గించి పంపకం చేయాల్సిన అవసరం ఎంతేనిలదు. వ్యవసాయంగూడా సహకార పద్ధతిమీదనే జరిగినగాని గ్రామాల్లో ఐక్యతచేకూరదు. సంఘజీవనం ఒరుదురుకులులేకుండా జరగదు. ఇట్టి కోఆపరేటివ్ సంస్థల విషయంలో వీరి విమర్శ వీరిసంకుచిత. హ్రస్వదృష్టిని వెల్లడించగలదు. వీరు యింగ్లండులోని కన్సర్వేటివ్‌పార్టీ తత్వానికి అలవాటుపడ్డారు.

ఇట్టినాయకులు నేడుభారత నాయకపీఠమునకు తగరనే మాభిప్రాయం. ఎన్నుకొనేవారు యీ మంచిచెడ్డలను దృష్టిలోవుంచుకొని నిష్పాక్షికంగా మెలగవలెనే కాని మొగమాటాలు, స్నేహితాలు వ్యక్తుల ఒడ్డు పొడుగులు లాభంలేదు.

ఐతే ఎవరిని ఎన్నుకోవలమనేది ప్రశ్న ఇప్పుడు వుందేతల్పర్యం. మొన్న కాంగ్రెసు వారి

—కారవ రేవ పేటలో

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

— విమర్శకుడు —

ముచ్చటైనదొక్క ముఖ్యవార్త యెచాలు
టక్కు టిక్కున్యూసు తట్టెడేల
కులము నుద్ధరించు కొడుకొకడె చాలడా
విశ్వదాభిరామ వినరరామ!

జిల్లారాజకీయాలు

ఆంధ్రజిల్లాలను అరాపేసిచూస్తె మనజిల్లా రాజకీయాలే చాలామెరుగు:పేస్తవి. అట్లని మనం చాలా మంచివారమని అర్థంగాదు.

మనమట్లుకు మనం ఆత్మపరీక్ష చేసుకొంటే, కాంగ్రెస్ కొలతబద్దతో కొలిస్తె, గాంధీ త్రాసులోపెట్టి తూస్తె, టాండన్ కమిటీతో కొలిస్తె, రామస్వామిరెడ్డిగారి ఓటాయిలితో పోలిస్తె మనం చాలా తప్పరకంలోవున్నామని, ఎంతో దిగజారామని, కాంగ్రెసుకు అప్రతిష్ఠతెస్తున్నామని, ఖద్దరుధారణం పవిత్రతకు బదులు అవినీతి నిర్వచనానికి తావిస్తున్నామని అర్థమవుతుంది. దీనికంతటికి కారణం పార్టీ రాజకీయాలేనని ద్యోతకమవుతుంది.

శాసనసభలో చూచినా ఏ జిల్లా రాజకీయాలు గమనించినా, ప్రతిచోటా రెండుపక్షాలుగా ఏర్పడి, వారి వారి పక్షన్ని వారు వృద్ధిచేసుకోడానికి 'అబద్ధంవా, నిబద్ధంవా కుంతీపుత్రో వినాయకః' అన్నట్లు అబద్ధాలో, నిబద్ధాలో, అక్రమాలో అన్యాయాలోచేసైనా తమపక్షన్ని పెంచుకోడానికి చూస్తున్నారేగాని గాంధీ ఆదేశాలను, కాంగ్రెస్ సిద్ధాంతాలను ఏమాత్రం గమనించడంలేదు. పదవీవ్యామోహం వున్నప్పుడు పార్టీరాజకీయాలు ఏలాంటివారికైనా తప్పవేమో!

ఆరోగాన మనజిల్లాలో గూడా ప్రజ్వరిల్లి వున్నది. కానిదీన్ని నివారణచేయుటకు మార్గమెట్లనా అంటే ఏమిటో ఇదమిత్థమని చెప్పవలసిందేలేదు. ఇక్కడ సక్రియంగా స్పష్టంగా రెండుపక్షాలు విలసించివున్నవి. (1)ప్రకాశం పక్షంలో రాఘవయ్య ప్రభృతులు (2)గోపాలరెడ్డి మంత్రాంగం పక్షంలో ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి ప్రభృతులు. సుబ్బారెడ్డి పక్షంవారంతా దౌర్జన్యపరులు బ్లాక్ మార్కెట్‌దారులు స్వార్థపరులు బ్రాహ్మణేతర వర్గంవారుఅని రాఘవయ్య పక్షంవారి ప్రచారం, రాఘవయ్య పక్షంవారు లంచగొండులు అవినీతిదార్లు అవకాశవాదులు బ్రాహ్మణకులతత్వంవారు అని సుబ్బారెడ్డి పక్షంవారి ప్రచారం.

ఇందులో ఎవరు మంచివారో ఎవరు చెడ్డవారో అట్లావుంచి ఎదటచూచే మూడోవారికి రెండు పక్షాలు చెడ్డవిగనే కనపడడం స్వాభావికం. ఈ రెండు పక్షం అవతాలో లేకపోతే శివంలో లేకపోతే చూసకపోవడంతో ఏమన్నాఅంటే ఎదటిపక్షంతో కలస్తారేమోననేభయంతో పూరుకున్నారు ఉద్యోగస్తులలో స్వలాభకాంక్ష పెరిగింది. అవినీతి హెచ్చింది. అధికార్లలో లంచగొండితనం మితిమీరి పోయింది. కానీదీన్ని యిట్లానే సాగనివ్వడం మంచిదా అరికట్టడానికి మార్గాలేమైనావున్నాయా అని అన్వేషించడం అవసరం. ఇదియిట్లానే పోనిస్తేచాలా పెరిగిపోయి బండి వాటు పడుతుంది. కావున వీలున్నంతవరకు దీన్నినివారించడానికి ప్రయత్నంమాత్రం అవసరం.

దీనికి మాకుతోచినసలహా ఏమిటంటే అందరు శాసనసభ్యులు, జిల్లాకాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు, బిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారివంటి పెద్దవారి అధ్యక్ష్యంతో ప్రతినెలా సమావేశమై జిల్లా ఆహారపరిస్థితి, లంచగొండుల దుష్పరిపాలన, అవినీతిని పెరకుండా చెయ్యడానికి అవసరచర్యలుమున్నగునవి ఆలోచించి అధికార్లతో సంప్రతించి సమష్టికార్యముల విషయంలోఏకత్వంగా మెలగితే బాగుండును. దీనిలోపార్టీరాజకీయాల కక్షలం ఎంత తగ్గించుకొనుటకు వీలుండునో అంత తగ్గించుకొనటానికి గూడా ప్రయత్నించవచ్చును దీని వల్లదొంగలు తోడుదొంగల ప్రాబల్యం తగ్గుతుంది.

దీన్నిగూర్చి యిరుపక్షాలు ఆలోచించి, విమర్శించి తమ అభిప్రాయాలను తెలిపితే అందరిని ఒకమారు సమావేశపరచి సాధ్యాసాధ్యములనుగూర్చి చర్చించవచ్చును, ఇందువల్ల ఎవరిఆధిక్యం తగ్గబోదు. ఎవరి ఆధిక్యం హెచ్చబోదు.

గూడూరుకు రామస్వామిరెడ్డియార్

నిరమిశ్ర ప్రారంభోత్సవానికి అక్టోబరు 12 తేదిన మద్రాసు ప్రధాని శ్రీ ఒ. పి. రామస్వామిరెడ్డియారు గారు వస్తారట.

అవి — ఇవి

గూడూరు గిలాటా కారణంతో, స్వయంసేవక సభ్యుడనే మిషతో, ఫిబ్రవరి 17 న అరెస్టుచేయబడి డిటెన్యూగా ప్రత్యేకతిదిగావుండిన భారతి మొన్న 17 తేది విడుదలచేశారు.

• • •

అధికారవర్గం:-ఆత్మకూర్ తాశీల్దార్ హమారాదస్తగిర్ సాహెబుగారి రొప్టెయిర్గి నేటిలోపడింది. రావుల తాశీల్దారుగా మార్చారు

• • •

జిల్లా సప్లయి ఆఫీసరుగా పశ్చిమ గోదావరి నుండి మహమ్మద్ సర్దార్ఖా సాహెబ్‌గార్ని వేశారు. దార్జీ తిమ్మన్నారుగూడా. రుచి యెట్లా వుంటుందో?

మన మార్కండేయులుగార్ని నెల్లూర్ తాశీల్దార్‌గా మార్చారు. చిత్తకార్తెలోగూడా పీపుమారే ఎండకాస్తుంది. అంటే స్థిరంగావుంటాడని అర్థము.

నెల్లూరు డిప్టీకలెక్టరుగా యం. వి. గోవిందరాజ్ గార్ని వేశారు. వీరికి ఇంగ్లీషు, తమిళం, మళయాళంవచ్చు. తెలుగో?

రాపూరు తహశీల్దార్ అమీర్‌సాహెబ్ అనే బదాబదా పురానాఅసామి 9—7—48 తేది పొదలకూరు మకాముకు రాలేదని జి డి రి. ఇక వగలు రాంటారు. తాశీల్దారు డైరీ వచ్చినట్లు ఇల్లగుర్తి చెపుతుంది; అట్లనే జూలై 21, 22 తేదులు దామూరు మకాముకురాలేదని గ్రామాధికారులు రి. ఇక క్రిమినల్ కేసుల వాయిదాలున్న ముద్దాయిలంటారు. అక్కడగూడా తహశీల్దార్ డైరీ తప్పకవచ్చినాదంటుంది. తర్వాత దామూరువచ్చినప్పుడు ముందు తేదివేసి ఇక్రాషల్ చేయించుకొన్న గ్రామాధికారుల లెక్కలు యీతప్పుడుతనానికి బెబ్బెబ్బెలాడుతున్నవి. ఈ విషయాన్ని గూర్చి ఆకస్మాత్తుగా విచారించిన డిప్టీకలెక్టరు కలంగూడా రాకనేవచ్చినట్లు రచించినాడని చెపుతుంది. 16 కోట్ల తప్పిదాల్లో యిదొక్కటే దొరికింది, రుజువైంది. ధర్మప్రభువు మన కలెక్టరుగారి ఫాంటెకాపేనా ఏమిచేస్తుందోనని అశేష ప్రజానీకం యెదురుచూస్తున్నది?

• • •

"అనగ ననగ నేటి కందరివింతగా
నక్కచిక్కె తోమనందు నేడు,
దాని తాడుతెగునో, దైవమేటడునో?
విశ్వదాభిరామ, వినర రామా!"

• • •

బాగణంలో ఈనెల 6, 11 తేదులమధ్య కలరా అనే మాంతమ్మ దూములో 12 మంది చచ్చారట. పథ్యానికి రాగెడు బియ్యపుగింజలు దొరకలేదట ఎక్కడతవిడినా?

ఆశ్చర్యో — గ్రామస్థులో 150 + 25 + 10 = రు 185 లు ఖర్చుపెట్టి తమమూరు మస్తానయ్యకు కంటూరుచేసివుంటే ఆదేముదు పరంపలన ఒక రిలీఫ్‌షాపన్నా వచ్చివుండేది. అంగట్లో దొరక్కపోయినా కెడ్డీయెక్లోనన్నా ఏదికెజిబియ్యం దొర్కేదే? ఈనారు చేతికిస్తే ఏంలాభం. ఖర్చుపెట్టుకొని సేమునికి మొక్కుకొన్న రాజాసాహెబుగైరా గ్రామస్తులకు రిలీఫ్‌షాపులు రా లేదా? (బియ్యం స్టాకులేకుండినా)—

• • •

జిల్లా వర్కింగ్‌కమిటీ సభ్యులైన బోయి శ్రీ పెంచల్‌నర్సారెడ్డి పూరికి మొక్కుపలియ్యం యిస్తున్నారనీ అమాదిరి యితర పూళ్ళకు యివ్వడంలేదని ఒక ఫిర్యాదు—

పీకోలురెడ్డికి వ్యాఃతచెయ్యం — గుసింటెర్లరెడ్డికి కంపాలిచెయ్యం — పొదలకూరు రెడ్డికి గోనువర్లి చెయ్యంపట్టి ఏడిపిస్తూ - హి. దుస్తానీలో మాట్లాడుతూ, తాలూకా దుర్భరపరిస్థితులకు నచ్చిన పృథు తిక్కినవారికేం బట్టిందయ్యా!

• • •

జమీన్‌రైతుపైన మాననష్టందావా 'యతిరాజులనాయుడుగారికోర్టులో' జరుగుతున్నట్లు ఒక స్థానిక పత్రికలో ప్రకటన—

యతిరాజులనాయుడుగారి కోర్టులోగాదు, గోవిందరాజులనాయుడుగారికోర్టులోనయ్యా!

అయితే పాతిలిస్టులో యతిరాజులనాయుడుగారి పేరున్నది. ఆ జ్ఞాపకంతోబద్ద పొరపాటుగా వుంటుంది.

• • •

తాలూకాకాంగ్రెస్ ఎన్నికలు:- కోవూరు, కోలబత్తిన చిన్నయ్య అధ్యక్షులు - పోలంరాజు వెంకురామారెడ్డి, పర్వతరెడ్డి వెంకటరమణారెడ్డి, ఆక్కరాజు కమలాకరరావుగారలు కార్యదర్శులు.

గూడూరు, పాతవక్క రంగనాయకమ్మ అధ్యక్షురాలు - గుడ్డేటి వీరమబ్రహ్మయ్యంగారు ప్రధానకార్యదర్శి. బోకూరు వెంకటసుబ్బయ్య, నెల్లూరు మస్తానరెడ్డి సహంకార్యదర్శులు.

• • •

కమ్యూనిస్టులలోగూడా దొంగలున్నారా?:- తలమంచి సొసైటీలో రు 200 లు దోరగ్రస్తం అయిందట. ఒక సభ్యుడిమీద అనుమానమట. మానెకుంద పెదతాం చెయిబెట్టమంటే, ఆసభ్యుడు వెనక్కుతీశాడట.

స్టాలిన్‌గ్రాడ్‌లో సభ్యులకంతా అతనిమీదనే అనుమానమని ప్రకటించమంటారు, ఎంత కమ్యూనిస్టుపార్టీ అయితేమాత్రం సరైన రుజువులేకుండా తలకాయదీస్తారా?

• • •

మా ఆఫిడివేట్:- రేబూరు చంద్రారెడ్డిగారి దహారా:- ఇతను కమ్యూనిస్టుగాదు, సోషలిస్టుకానే కాదు, కాంగ్రెసిస్టు అంతకుముందే కానే కానే కాదు.

పరిశుద్ధమైన కూలీనాయకుడు, కూలీలను ఎవరిమీదకంటే వాళ్లమీదకు ఉసికొలిపే ప్రతిభావంతుడు ఆయితే యీమధ్య ఒక కూలీ భలో దౌర్జన్యరాహిత్యంగూడా బోధించడంగూడా విన్నానుకాని ఇతనికి ఒకరికంటోపలులేదు. స్టడినెవ్ మున్న. పోలీసులు గాదు - ప్రభుత్వంగాదు - దేముడుగాదు - ఎవరైనా లెక్కచేయదు. వోంట్‌కేర్ మాస్టరు.

యిది మంచితెలిపితోను - దృఢప్రజ్ఞతోను, నా మనఃపూర్వకంగా నెల్లూరు జమీన్‌రైతు ఆఫీసులో వ్రాయించియిచ్చిన అఫిడవిటు:-

దృఢపరచుట—"ఈఆఫిడివేటు వ్రాసియిచ్చిన వ్యక్తిని నాకుతెలుసును. యిది నా యెదుట వ్రాయబడినది. ఇది నేను గుర్తెరిగి దృఢపరచున్నాను. —చిత్రగుప్తుడు.

యమధర్మరాజు కొల్వులసభ్యుడు."

• • •

నేటి మేముదికి ఉత్తరకార్తెలోగూడా ప్రతిపాదనయోగమైన వర్షంకురిపించడం చేతగాకపోయినా ఉపద్రవకరమైన పిడుగులుమాత్రం వర్షిస్తాడు—

మొన్న 14 తేది కోవూరులో లోటు పర్చయ్య యింటిమీద ఒకపిడుగుపడు దూకించి ఆయనభార్యను భస్మపెట్టివెళ్ళాడు. ప్రమాదమేమిలేదులెండి!

• • •

మాజీ రావుబహదూర్ అత్తివరపు వెంకట్రామిరెడ్డిగారికిన్నీ - ఆయన పెద్దకొడుకున్నూ. మోహనమ్మకర్త అనేటువంటి రామిరెడ్డికిన్నీ వ్యాజ్యమట—

ఇదంతా మోహనమ్మ పావగ్రహం వటపీడనా పలితం. దీన్ని ఏమాత్రం మేము ఆమోదించం—

రామిరెడ్డిగారూ! నీవు పనివాడవు. లోకానుభవం తక్కువ, మాహితవునిని తండ్రిని వ్యతిరేకించడకమనేకంగావుంది వుపద్రవ సముద్రాన్ని దాటవలెందిగా మావలహా—

• • •

తెగుంటపాటికి 22 పాయింత్రం నల్యుజా స్పెషల్‌కు వీరయ్యఅధ్వర్యాన పోలీసునిర్బంధించవచ్చింగని. యిబ్బులచప్పుడు వినడంతోటే మేడమీదనుండి దుమికి గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి పిక్కలిరము చూపాడని - పరిశా స్పెక్టరు రివాల్వరుతో వెంటబడ్డా ప్రయోజనంలేకపోయిందని - యీ హైదరాబాదులో టి. రమురామరెడ్డి, డి. పిచ్చిరెడ్డిగార్లుమాత్రం అరెస్టు చెయ్యబడ్డారని తెలుస్తున్నది.

• • •

పార్లపల్లిలో కలరాతోపచ్చిన రెండుకలాలము ముస్సిప్ అజాగ్రత్తతో ఎవరో పురమాయిస్తే పల్లెలో పడవేశారని - అవి తూర్పురేవులో విలబడివున్నవని — ఆకపాలవల్ల పీన్ను దుర్గంధవడం - చుట్టుప్రక్కల దుర్గంధముయిస్తం - కుక్కలు వగైరాలవల్ల యితరచోట్లకు వ్యాపిజేసుగుతుందని భయపడుతున్నారని ఒకవిలేఖరి వ్రాస్తాడు—

బాధ్యతలేని వుద్యోగస్తుల కార్యక్రమమిట్లేగదా!

• • •

13 తేది నటీరియా యం. డి. యల్ 371 నెంబరు లారీ రెండుబస్తాలబియ్యం. ఒకబస్తాదాన్యం తీసుకొనిపోతుండగా పోలీస్‌పట్టుకుంది. నటీరియాసెర్డునుంచి తెస్తున్నానంటున్నది ఆ లారి

• • •

గత 28 తేది వార్తరాజపాళెంలో పీర్లపాడుకలతదల్లో మోపూరు సుందరరామిరెడ్డి, మండిపాటి రమణారెడ్డి పక్షాలకు తైటింగుజరిగిందని, 48 మందిని అరెస్టుచేశారని జామీనుమీద విడుదలయ్యారని, కేసుజరుగుతున్నదనివార్త.

• • •

కోవూరు నట్ మేజస్ట్రేటుకార్యములో నెగను 8 తేది కత్తిరించిన గోగు రమణయ్యను సౌత్‌ఆములూరులో అగస్టు 21 తేది అరెస్టుచేశారని, యీనెల 14 కావలి డిప్టీకలెక్టరు 9 మాసాలు శిక్షవిధించారని తెలుస్తున్నది

• • •

నూనె జగ్గయ్య లైసెన్సు రద్దుచేశారని గుర్తిత్తమంటే ముందుగానే మరొకరిపేరుతో వేరేలైసెన్సు యిదివరకే తీసుకొనివుండబడిందిలే అని కండ్లున్నవారంటున్నారు. ఇందులో ఏది నిజం?

• • •

పొదిలి విశ్వనాధపుర నిర్మాణసందర్భంలో చేసిన ప్రశ్నలు దేశాంతర్గతుడైన మునగా మల్లికార్జునరావు తనకు జన్మివున్నంతవరకు కమిటీ జమాఖర్చులు విశదీకరిస్తున్నారు. —కొరవ 8-వ పేజీలో

ఆహ్వానము
ఏహా నవ నాగరీకాలంకరణమునకు
కోట్లు — ట్రౌజర్లు — షర్టులు
జాకెట్లు — గౌనులు — లాల్చీలు
ఇంకా అన్నివిధాల దుస్తులు తప్పక సకాలమునకు నైపుణ్యముగా
నచ్చునట్లు తయారుచేసి యివ్వగలవారు
మీ ఆగమన ఆదర వాంఛితులు
టైం టెయిలరింగ్ మార్టు
— టౌన్‌హాలు ఎదుట | యమునా బిల్డింగ్సు | నెల్లూరు —

In The Court Of The Subordinate Judge KURNOOL

I. P. No. 4 of 1948

Perumalla Subbiah – Kurnool
—PETITIONER

(1) Chennipaduguntha Subbiah Kurnool. (2) Perugu Lakshmi Reddi Dinnedevarapadu - Kurnool Taluk.
—RESPONDENTS

The petitioner has filed a creditor's petition praying that the 1st respondent Guntha Subbiah be adjuoated an insolvent. The said petition is posted for hearing to 7-10-48. If the respondents have any objeotions they can appear at 10 A. M. on 7-10-48 in person or by pleader. Otherwise the petition will be heard exparte.

V. Krishnamurthy,
Petitioner's Vakil.

ఇండ్ల జాగాలమ్మకం

నెల్లూరుపటవుర ట్రంకురోడ్డుసమీపం పుష్యారం కాలువగట్టున — వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి యింటివెనుకవైపునున్న ఖాళీస్థలంఅమ్మబడును—

—:: వివరాలకు ::—

కోటంరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి,
ఊటుకూరు — కోవూరు తా॥

నెల్లూరు అడిషనల్ డి॥ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 235 of 48

(1) కొప్ల రామిరెడ్డి .... } —వాదులు.
(2) తాళ్ళూరు వరదయ్య .... }
నయ్యద్ అబ్దుల్‌ఖాదర్ సాహెబు పార్కర్ రాపూరు } —ప్రతివాది.

ప్రతివాదికి దావానోటీసు:—యీ నెంబరు దావా పెద్యూలుదారులా ఆస్తియందు 1 లో వారి తనఖ క్రింద తీర్మానించి ప్రతివాదివల్ల స్వాధీనం వగైరా పరిహారములు పొందుటకుగాను దావా చేసినందుకు నోటీసునిమిత్తం తే 4-10-48 దికి కోర్టులో హాయిదావేయబడియున్నది. గనుక ఇందునుగురించి ఆక్షేపణవున్న యెడల హాయిదానారు పగలు 10 గంటలకు కోర్టుకోహాజరై తెలుపుకోవలెను. లేనియెడల ప్రతివాదియొక్క పరోక్షమున విచారించి తీర్మానించబడును.

టి. ఆర్. పరమేశం,
వాదిప్లీడరు.

నెల్లూరు సబ్‌కోర్టులో

A. S. 109/48 I. A. 1000/48

ఆత్మకూరు తాలూకా అనాసముద్రంపేటలో వుండే హజరత్‌గారి మశీదు గోరీవద్ద 2వ పట్టాదారునైన షాగులాం నర్సింబడ్ మొగ అని సంతతి వారు అప్పెల్లాంట్లు
షాగులాం అబ్దుల్‌ఖాదర్ జిలానివగైరా రెస్పాండెంట్లు

ఈనెంబరు అప్పెల్లాంట్లు తరుపున అప్పీలు జరుపుటకు తమకు నర్సింహము దయచేయమనికోరి నయ్యదు దస్తగిరి సాహెబు అహమ్మదు బాషా వారిగార్లు ఆ 1 రూ 8. C.P.C. క్రింద పిటీషను పెట్టుకొనియున్నారు. యిందు విషయమై ఆక్షేపణలు గలవారు శ్రీ కోర్టువారియెదుట 4-10-49 తేదిన 10 గంటలకు హాజరై తెల్పుకోవలెను.

R. V. గోవిందరావు, వకీలు.

ఇక దొరకవు
★ ఇప్పుడే కొనండి ★

★

1. జీడి వాయిలు
2. అమెరికను వాయిలు
3. పేపరుసిల్కు
4. టుబ్రోలుకో
5. ఆర్గండి
6. గ్లాస్కో మల్లులు
7. మిల్లు ప్రింటు చీరెలు
8. సిలాను వాయిల్సు
9. రంగూను వాయిల్సు
10. మిల్లు వాయిల్సు

ఇవేకాదు ఇంకా యెన్నియెన్నో వున్నవి
కాన, కొని, ఆనందించండి.

విటా—అశోక
స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదిని

శ్వేత రక్తప్రదరము—ఋతుశూలలు—ఋతుబద్ధము—నడుమునొప్పి—నిద్రలేకుండుట—బలహీనము మొదలగు గర్భాశయవ్యాధులకు హోగొట్టి టానిక్కుగా పనిచేయును—

వెల సీసా రు 2—8—0 లు

సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్స్ — ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు

శ్రీ వాకాటి
వీరరాఘవరెడ్డిగారి పేర జరిగే
సత్రనిర్మాణకృషికి
శ్రీ రేబాల
లక్ష్మీనర్సారెడ్డిగారు
10,000 లు
ఈదినం వాగ్దానంజేసిరి.

నెల్లూరు 22-9-48 } నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు
కన్వీనర్

నెల్లూరు వర్తమానాలు

[5-వ పేజీ తరువాయి]

ఇండ్లస్థలముల అమ్మకంవలన 32 400 రూ జమ వచ్చిందని. ఖర్చు:—

హైస్కూలువిరాళం	10,000 రూ
భూమికొనుగోలు	6,000 ..
మిషను, పంపు, పైపులుకొనుగోలు	4,000 ..
దావులతీర్మానం వగైరా	3,000 ..
కమిటీ యిల్లునిర్మాణమునకు	3,000 ..
సర్వే, ప్రింటింగ్, ట్రావెలింగ్	1,600 ..

అయిందని. సిమెంటు కట్టలు 400, సిమెంటురాళ్ళు వగైరాలు కమిటీవారికి ఒప్పచెప్పారని. కొంత నిల్వ ధనం ఆంధ్రబ్యాంకులో వున్నదని సమాధానం చెప్తున్నారు. కాని అధ్యక్షులు విశ్వనాథశర్మగారు ఒక మాటు కమిటీని సమావేశపరచి జమాఖర్చులెక్కలు పత్రికలకిస్తే బాగుంటుంది.

సరే. సిమెంటుమూటలు . యినుపవూచలు బ్లాకు మార్కెట్‌లో అమ్మారని గ్రామస్తులు వ్రాస్తున్నారే ఆవిషయాన్నిగూర్చి ఎవరు సమాధానం చెప్పవలె?

• • •

త్రాగుడు కేసులు:- మద్రాసు రాజమ్మ రెండు బ్రాందీసీసాలుతెస్తుండగాపట్టుకొని మూడునెలలు కఠినశిక్షవిధించిరి. ఈమె యిక్కడకుతెచ్చి వియ్యానికి మారుస్తున్నానని చెప్పిందట.

మదిమనూరు తాతారామయ్య తాగి తందనాలాడుచున్నాడని 12 తేది అరెస్టుచేసి 1 నెల కఠినశిక్ష విధించిరి.

గూడూరు రైలుస్టేషన్నుండి తనిపేరవచ్చిన ఒక పెట్టె పార్సిలును నాశం మస్తాన్ తీసుకొనిపోతుండగా ప్రొహిబిషన్ పోలీసు అనుమానంతో పెట్టెను పగులగొట్టిచూడగా 10 పెద్ద జిన్నుబాటిల్సున్నూ, ఒక చిన్నబాటిలున్నూ వుండినవి. మస్తానయ్యను అరెస్టుచేశారు. 7 తేది విచారణకు గూడూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు 8 మాసముల కఠినశిక్ష విధించిరి

గతనెల 27 తేది బిట్రగుంట ప్యాసింజరులో గుత్తి రమణయ్య. గుంటూరు రామయ్యగారలు మద్రాసునుండి బ్రాంది తెస్తుండగా కోవూరువద్ద ప్రొహిబిషన్ పోలీసులు అరెస్టుచేసిరి. ఒకరికి 50, రెండవవారికి 100 రూ జరిమానా విధించబడెను.

గత 30 తేది యినకపల్లి మస్తాలి సుబ్బరాయుడు కెటిల్ పాసుండను పుచ్చుకొన్నందుకు అరెస్టుచేసి కేసుపెట్టిరి. కోవూరు మేజిస్ట్రేటు 50 రూ జరిమానా విధించెను.

ఈనెల 16 తేది వేగూరులో పుష్ప వెంకటయ్య. బల్లెపు వెంకటయ్యగార్లయిల్లు సోదాచేసి సారాయి పట్టుకొన్నారు. ఆ యిద్దరిని అరెస్టుచేశారు.

ఈనెల 19 రాత్రి ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో నెల్లూరు దండాయుధపాణి కుమారుడు రామచంద్రన్ మద్రాసు నుండి బ్రాందీసీసా తెస్తుండగా నెల్లూరు పోలీసు పట్టుకొన్నది. 20 తేది నెల్లూరు సబ్‌మేజిస్ట్రేటు ఎద్దులగారు 50 రూ జరిమానామాత్రం విధించిరి.

ధనవంతులు అదృష్టవంతులుగాగూడా వుండడం సహజంగదా!

23 తేది ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో 10 బ్రాందీసీసాలతో నెల్లూరులో దిగిన వెంకటగిరి గంగినేని రామయ్యను, 23 మెయిల్లో 3 బ్రాందీసీసాలు తెస్తుండిన మద్రాసు దర్బార్ రెస్టారెంటు సర్వరు షేక్ అబ్దుల్‌ఖాదర్ను నెల్లూరు ప్రొహిబిషన్ సబ్‌యిన్‌స్పెక్టర్ అరెస్టు చేశాడు.

• • •

ఆత్మకూరు వ్యవసాయోద్యోగి బదిలీఅయ్యాడు. క్షామంలో పోయిన రైతులను ఋణముక్తులను చేయాలని కోరుతున్నారట. ఈ తవ్వకం విషయాన్ని గూర్చిగూడా కొందరు రైతులు వ్రాస్తున్నారు. ప్రోత్సాహం సమర్థంగా రైతులతో మెలగవలసిన వ్యవసాయోద్యోగులకు కొంత కాలానికే ఎట్లా వస్తుంది, పోనీ ఓపికతో సమాధానమన్నా చెప్పవద్దా.

నానాకాలమైనా విప్లవప్పులుకుంటే కాలముంది సుమా!

• • •

పెటమట్టము: నెల్లూరుమెయిన్ కెనాల్ 1122 మై. అనికట్టుక్రింద 1. 2 అడుగులు.

సర్వేపల్లి రిజర్వాయరు	1. 6 అ.
కలిగిరిరిజర్వాయరు	12 2 ..
నెల్లూరుచెరువు	8. 2 ..

మొన్న వుత్తరకా రైతులకి పెటికి కొద్దిక్కా వచ్చినది. ఉంగరవ్రి పెటమంగతి యింకా తెలియలేదు—

నెల్లూరుబజారు ధరలు

పులవలు	తూము 1-5	20—10—0
పిల్లపెసలు	..	18—8—0
పచ్చపెసలు	..	29—8—0
మినిపెసలు	..	28—0—0
పిల్లపెసలు	..	30—0—0
కందులు	..	28—0—0
మినుములు	..	32—8—0
చింతపండు	..	5—0—0
బెల్లము	మణుగు 1-5	3—4—0

తప్పుదర్శకులు దాచిపెడుతున్నారు.

• • •

ఉదయగిరి తాలూకా అభివృద్ధి సంఘాన్నిగూర్చి 70 ఏళ్ళయువకులంతా ప్రచారం చేస్తుంటే. 25 ఏళ్ళ ముసలివారంతా అదేలా రాబోయే ఎలెక్షన్ ఎత్తుల్లే అని మేల్కొలుపు పాడుతున్నారు.

ఎవరైనా పనిచేసిచూపినపుడు అది అందరు అంగీకరించవలసిందేగదా. ఏదినిజమో. ఏదిఅబద్ధమో కాలమే నిర్ణయిస్తుంది. ప్రజలే గమనిస్తారు.

వెంకటగిరి
శ్రీ మహారాజ్ఞీ నిర్యాణము

సీ॥ పతిహితాచరణంబె పతికి ధర్మంబను
పరమార్థమెఱిగిన పరమసాధ్వి
కాశీ గయాద్యనేకక్షేత్ర తీర్థయా
త్రలను సేవించిన ధన్యచరిత
రామతారక మంత్రరాజంబు సతతంబు
భావించుచుండిన భక్తురాలు
భూసురోత్తములకు భాగ్యహారిక దాన
మొసఁగ గావించిన పుణ్యశీల

గీ॥ అట్టులగు వారికెల్లను నా స్థిరముక
యున్నవస్త్రాదుల నొసంగి సద్భక్తి
భారతశ్రీ కొలంగిన పగిది నేఁడు
రసను విడనాడిపోయె శ్రీరత్నమాంబ.

—చిదంబరశాస్త్రి
వెంకటగిరి శతావధాని.

పట్టియిచ్చిన రు50లు ఇనాం

★

నా తమ్ముడు పక్కీరుమహమ్మదు, ఎట్టగావుంటాడు 17 సం॥ వయసు మతి స్థిమితంలేక రసుమూరులో మస్తానయ్యవద్దకు తీసికొనివచ్చి వుంటిమి 16 రోజులనుండి కనుపడటంలేదు. అబ్బాయిపేరు అబం బాషా. 5 అ. 6 అం. ఎత్తు, ఎడమ మెడక్రింద, ఎడమ తొడమీద పుట్టుమచ్చలున్నవి ఆయన్ను పట్టిపెట్టి నాకు తెలిపిన కృతజ్ఞుడను. రు 50 లు గూడా యిస్తాను. ఆయనపేరు, వూరు అడిగితే చెబుతాడుగూడా.

యం. పి. సత్తార్ బాషా,
వుంగమూరు : నెల్లూరుజిల్లా..

జమీందారీ రద్దు బిల్లు

[10-వ పేజీ కొరవ]

మికి ఆ యినచట్టంలో ప్రత్యేక మేమన్నా కల్పించినారేమో కొంచెం అడగండి! అలాంటి దేగదా యిదీగూడా. ఆలాటి కుక్కవాదాలె స్వార్థపరులకు అడ్డంవచ్చేని.

ఆలీబేగ్

ఇనాముల మినహాయింపు సందర్భమున రివెన్యూ మంత్రిగారు, పీరోచితంగా పోరాడి బహిశ్శక్తికి లొంగిపోయినా, వారివిజ్ఞాపనందిన్ప్రామసిరి యినాందార్లకు హెచ్చుపరిహార మివ్వాలనవి, నష్ట పరిహారం నిర్ణయించే బాధ్యత కోర్టులకు వదలవలయునవి. ఆస్తికి పస్తుతమున్న ధరప్రకారం పరిహారమిచ్చుట న్యాయమనిరి.

వీరువెనుక పత్రికాశం కమిటీలోగూడా సభ్యులుగా నుండిరి. ఇనాములను ఎస్టేటుల్యాండు రివెన్యూబిల్లులో చేర్చరాదని దానికి వేరేబిల్లు తేవలసి యుండునని ప్రకాశంపంతుల మెజారిటీ సభ్యుల అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా తాను ఇవిరెండు ఒకేశాసనంగా నుండాలని అభిప్రాయం వ్రాసిరి, జమీందార్లకు భూస్వామ్యపు హక్కు లేదని భూమిమీదహక్కు రైతుదని జమీందార్లు కేవలం శిస్తువసూలుదారులని తాను మెంబరుగా నున్న ప్రకాశంకమిటీ రిపోర్టుకు భిన్నంగా జమీందార్లను సొంతహక్కుదార్లుగా భావించి ఎక్కువ పరిహారమివ్వమనడం పరిహాసాస్పదం. ఆస్తివిలువ కొనుగోలుదారు, విక్రయిందారు, నిర్ణయించుకోవడం మామూలు వ్యవహారమైయుండగా దానికిగూడా భిన్నంగా పరిహారపు విలువను కోర్టులు నిర్ణయించ మనడం లోక ధర్మానికే విరుద్ధం

రొక్కం రామమూర్తి

వీరు మాట్లాడుతూ పెద్ద జమీందార్లకన్నా చిన్నజమీందార్లకు ఎక్కువ పరిహారమివ్వవలెననిరి.

విశాఖజిల్లాలో జమీందార్లవల్ల రైతులు ఎంత బాధపడేది తెలుస్తూ చింతగింజల అంబలితో జీవనంగడిపి ఆదికిస్తులతో జమీందార్ల పొట్టలు బలిపించిన రైతాంగాన్ని నిర్లక్ష్యముచేస్తూ కేవలంగా శిస్తువసూలు దారులైకూడా రైతుల రక్తాన్ని పీల్చి ధనాన్ని సంపాదించి రాక్షసపాలన జరిపిన జమీందార్లకు అనవసరంగా ఎక్కువ పరిహారం యివ్వవలెననుట ఏంతలక్ష్యర్యమో! గమనించవలెను.

స్వామినాథన్

మునిసిపాలిటీలలో నుండే భూములు రైతుకు జమీందారుకు పంచవలయుననే క్లాజు అక్రమమనిరి. ఈబిల్లునుండి 1936 సం॥ యినాములను మినహాయించుట అక్రమమనిరి.

వీరు మొదటనుండీ జమీన్ రైతుల కనుకూలంగానే యున్నారు. వీరావేపించిన 15 వ క్లాజు కేవలం ఏదో ఒకటి రెండు ఇనాములకోసం ఏర్పడ్డదిగాబట్టి యినాములు ఎటూ మినాయించినకారణంతో కాబోలు. తర్వాత యీ 15 వ క్లాజును రివెన్యూమంత్రిగా రుపసంహరించుకొన్నారు.

కన్నియప్పన్ కోసంరామ్మోహనరావు బిల్లును బలపరుస్తూ మాట్లాడిరి

గరిమెళ్ల కుమారస్వామి

చిన్న యినాములకు పట్టాలిచ్చుట మంచిదని వాక్రుచ్చిరి.

వీరు జమీన్ రైతుల పక్షపాతి. యినాముల ప్రశ్న వచ్చేటప్పటికి వీరికిగూడా తెలియలేదు. ఈ కపటస్వాముల నిజస్వరూపాలన్నీ ఈ యినాములప్రశ్నతో బయటపడిపోయినవి. యీనాటకాలనుచూస్తున్న నియోజకవర్గాలు ముందు కండ్లు తెరుచుకొని మెలగవలసిన అవసరం ఎంతైనా యున్నదని బోధపడుతున్నది.

కొప్పిశెట్టి లింగరాజు

ఇనాములను యీబిల్లులో కలపకుండాయుండినచో యీబిల్లు యేనాడో చట్టమై పోయెదిది. మంత్రిగారు అన్నిదారులను— పర్వతాలనుగూడా రద్దుచేసిన బాగుండుననిరి. అనడంకంటే పద్ధతమన్నట్లు అసలు బిల్లుకంటే సెలెక్టుకమిటీ సవరించినబిల్లు పెద్దదయినదనిరి. ఏదిచేసినా రైతుకు ఉపయోగకరంగా వుండుట అవసరము. నిజంగా దున్నేవానికి భూమిలో హక్కు కలుగజేయవలయును. పరిహారం హెచ్చుగా యిస్తున్నారని బాహాటా వున్నవారిదగ్గరనుండి వసూలు చేసి యీపరిహారమిస్తె బాగుండుననిసూచించిరి.

వీరి ధోరణినిబట్టి యినాములు చేర్చిన కారణంతో యీ మహాస్వాములంతా దేరి యీబిల్లును ఆలస్యంచేసినట్లు అర్థమవుతున్నది. ఇనాముల కనుకూలురగు ఈపెద్దల వాదమంతా రైతుల వద్దనుంచిభూములు వూడబెరికి వ్యవసాయకూలీలకు యివ్వవలెననే తత్వంగా కనబడుతున్నది. అట్లయితే యినాముల విషయంలోగూడా అది వర్తించాలిగదా? అక్కడమాత్రం ఆవాదం ఒప్పుకోరు. అబ్బా, ఎంతటి పరోపదేశ పాండిత్యమండీ!

ఇనాములను తొలగిస్తే రద్దుబిల్లు ఎప్పుడో ప్యాసయ్యేది- అనేమాట లింగరాజుగారులేకుంటే ప్రకాశంగారి మంత్రిత్వం శాశ్వతంగావుండేది- అన్నట్లున్నది.

ఆంధ్ర రాజకీయాలు

[4-వ పేజీ కొరవ]

ఆపిసీసిగార్ని కన్నీరుగార్చిన యు. వి. స్పీకరు టాండనోకరు; నేడు భారత కార్యదర్శిగావుండి, ప్రజాపక్షసమస్యల్లో ముందడుగు వేస్తూ రైతుకూలీ ప్రజారాజ్య వాదాన్ని బలపరుస్తూవున్న ఆచార్యశంకరరావు దేవ్ గారొకరు; వంగరాజకీయాల్లో ఆరితేరిన పి. సి. ఘోష్‌గారొకరు. మనరాష్ట్రీ పట్టాభి సీతారామయ్యగారొకరు. పట్టాభిని కాదనుకొన్నాంకాబట్టి యికమిగిలినవారిలో శంకరదేవ్‌ను ఎన్నుకోవడం వుచితంగా వుంటుందేమోనని మా అభిప్రాయం. తర్వాత మీ ష్టం.

• • •

వర్కింగ్ కమిటీలో బాపిసీరువిషయంలో పట్టాభి రంగాగార్లకు వచ్చిన వాగ్వివాదంలో అసభ్యంగా మాట్లాడు కొన్నారని 'వందేమాతరం' ఢిల్లీవిలేఖరంటున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర విషయంలో కమిటీకి లంక సుందరంగారు సమర్పించిన నివేదికలో ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చేఎండమావని రెడ్డి కమ్యూనిస్టుపాపం తనస్వంత ఈగాచేసుకొని బలతత్వంతో రాయలసీమ రెడ్ల బలసంపాదనకు ఆంధ్ర సంపదనుగూర్చి రాగాలాపన చేస్తూటానని తనతో రంగాగారు. చెప్పినట్లు సుందరంగారు వ్రాశారే అది ఎంతనిజమో. యిది అంత యదార్థంగా వుంటుందని నమ్మండి.

• • •

శ్రీ లంక సుందరంగారు హైదరాబాద్‌ను గూర్చి రచించిన 'Hyderabad our diseased Limb' లో రైతుకూలీ ప్రజాపార్టీని గూర్చి విమర్శిస్తూ రంగాగారి స్వార్థానికిగా యీ పక్షాన్ని లేవదీశారు అని అంటారు. రంగాగారి నెరిగిన ఆంధ్రదేశం దీన్ని నమ్మదుగాని, యింతపెద్ద స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో అంతర్థానమై, యీదినం రాబోయే ఎన్నికల కోసరం ఆంధ్రదేశపర్యటనం, ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆందోళనం, హైదరాబాద్‌పై కన్నీరు, ఒక తెలుగు పత్రిక సంపాదకత్వ ప్రవేశం- వీటన్నిటితో ఆంధ్రదేశంలో దర్శనమిస్తున్న లంక సుందరంగారి నేటి వగలనేషాన్ని మాత్రం నమ్మాటికి నమ్ముతుంది. ఎలక్షనులో యింకా ఎన్నో బొమ్మలను తెరమీద దర్శించగలముబేండి! ఆంధ్రదేశమా, హుషార్!

శాస్త్రీయమైన

భృంగామలకతైలం

కల్పాశ్రమము :: నెల్లూరు

ధాతువృద్ధికి

★ ఆనందరసాయనము

★ సీసా 1-కి రు 5-0-0 లు

సి- ఆర్- గోపాల్ బ్రదర్సు,

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

కామినియా నూనె [రిజిస్టర్డు]

శిరోజములకు, మెదడుకు, అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు తలనూనె.

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును. తలను, మెదడును చల్లపరచి, వెంట్రుకల మొదళ్లను గట్టిపరచును. శిరోజములకు అందమును కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళము వలన మనమునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డు)

ఆకర్షణీయమును ప్రజానురంజకమునగు ఈ వాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరును మీ సహవాసులును ఆనందమునొందుడు.

సువాసన నొసగుటయందు అసమాన ప్రఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసన ద్రవ్యమును కొన్నిబొట్లు మీ చేరుమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టుప్రక్కలనెల్ల ఘుమఘుమ మనోహర వాసనను వెదజల్లును.

శుభ్రమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

AGENTS:- Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY, 2.

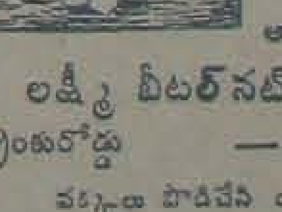

ప్రఖ్యాతి చెందిన లక్ష్మీ సుగంధ వక్కపొడి

అన్నిచోట్ల దొరుకును

లక్ష్మీ బీటల్‌నట్ వర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

వక్కలు పొడిచేసి యివ్వబడును.

గ్రహణీమాత్రలు: రక్త, జిగట, అతిసార, అరుచి, కలరా, బాలగ్రహ, సమస్త విరోచనములకు గ్యారంటీ చికిత్స 25 మాత్రలు 0-8-0

నాగిరెడ్డి & Co, మరేటిపాడు.

వయా పెనుగొండ ప. గో. జిల్లా.

50 సం॥లుగా లోకప్రఖ్యాతిచెందిన

మదనమంజరి మాత్రలు

ఈ మాత్రలు స్వప్నదోషము, శీఘ్రపతనము, దాతుక్షీణమువలన పుట్టురోగములను తొలగించి శుద్ధవీర్యమునుపుట్టించి, దాతువునుగట్టిపరచును. అజీర్ణమునుపారదోలి, జీర్ణశక్తిని వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు ఉత్సాహమునిచ్చును. వెల రు 1-4-0 లు.

రమనవిలాసిని

రతిక్రియయందు సాటిలేని ఆనందమిచ్చును. వీర్యమును స్తంభించుటకు యుక్తమైన ఔషధము. ఆశక్తులైన యువకులయందు శక్తి ఉత్సాహమునిచ్చును. వెల రు 1-4-0 లు.

మదనమంజరి ఫార్మసీ,

184, వైశాలజాజురోడ్డు — మద్రాసు.

నెల్లూరు:- అమృతాఫార్మసీ — ట్రంకురోడ్డు

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును.

జమీన్ రైతు

సాలుసందా	రు 6-0-0
విడిప్రతిక	0-2-0

నెల్లూరు సబ్ జడ్జీవారి కోర్టులో
O. S. No. 87 of 1948

పుచ్చలపల్లి వెంకటసుబ్బమ్మ — వాది.
బిరదవోలు వెంకటరెడ్డి — ప్రతివాది.

యీ నెంబరు వాది ప్రతివాదిమీద ఋణమునకు గాను దావా తేబడి సదరు దావా నోటీసు మీ త్రము కే 29—9—1948 తేదీ వాయిదా వేయబడి వున్నది. సదరు విషయమై ఆక్షేపణ వున్న యెడల ఋద్దునగాని లేక వకీలుద్వారాగాని పై వాయిదారోజు 11 గంటలకు హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలయును. లేనియెడల మీ పరోక్షమున విచారించి తీర్మానించేయబడును. అని యిందువల్ల తెలుపడమైనది—

బి. రామస్వామయ్య,
వాది అడ్వకేట్.

దయచేయండి!
★
పాకకళా ప్రవీణులచే పసందుగా తయారయి, రుచియందు, శుచియందు, మేల్తరమైన కమ్మనిభోజనం.
గరంగరం కాఫీ, ఫలహారాలు.
ఒకసారి దయచేయండి.
గోకుల విహార్
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు.

మంచి రకాలు
★
బెంగుళూరు
బెనారసు
బెంగాలు
మిల్లు
బిన్నీ
చేనేత
అన్ని రకాలూ
తక్కువ ధరలకు
☞ దొరికేచోటు ☜
రాయవరపు శంకరయ్య & సన్సు
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

ఇనాముల ఆందోళన లేవదియ్యండి

—శ్రీ జూనియర్ కళా

జమీందారీ యీనాందారీసమస్య యీనాటిదిగాదు- ఎన్నాళ్ళనించో యీ సమస్యను పరిష్కరించవలెనని ఆంధ్ర రైతులోకం ఆలజడి చేస్తున్నవిషయం అందరకు సువిదితమే. బ్రిటిష్‌వారి హయాంలోను వారి తాబేదార్ల హయాములోను యీ ఆలజడికి పరిష్కారం లేకపోయింది. వారిమొర ఆలకించేవారే లేకపోయారు. ఎట్టకేలకు కాంగ్రెసువారులు రైతుల కోర్కెలు తీరుస్తామని, వారికి న్యాయం కలుగచేస్తామని హామీయిచ్చి, వారి సహాయంతోటే గద్దెనధిష్టించారు- యీసంఘటన మొదటిపర్యాయంగా యించుమించు 10 సంవత్సరాలక్రిందట జరిగింది.

"నేను మంత్రినయి ఆసనంలో కే జమీన్ రైతు సమస్య తీరుస్తాను"ను ప్రకాశం పుట్టించారు రోజులలో- ఏదో ఒక వంత చెప్పినా అన్నమాటను చెల్లించు వ్యవధిలేకపోయింది- అప్పట్లోకూడా ప్రకాశం కమిటీవారు ఇనాములనుగూర్చి ఆలోచించలేదు. మొదటినుంచీగూడా ఇనాముల విషయంలో పంతులుగారు గోడమీద పిల్లివాటంగానే వున్నారు-

కాంగ్రెసువారిలోనున్న వర్గ రాజకీయాలే యింత వరకు ప్రజలకు నమంకలుగజేస్తున్నవన్న విషయం నిర్వివాదాంశం. ఎల్లాగైతేనేం రెడ్డియార్ ప్రభుత్వం రైతులకు కొంత మేలుచేయ తలపెట్టింది. ఈమేలు నేను చెయ్యలేకపోయాను- వెంకటరావును చెయ్యనిస్తె ఆతనికి పేరువస్తుందని ప్రకాశం వర్గంవారు చింతిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమే గాని వీరు తలపెట్టిన కార్యక్రమాలు కాంగ్రెసు సూత్రాలకే విరుద్ధంగావున్నాయి.

జమీందారులు యీనాందారులు యీ శాసనాన్ని ఎట్లాగైనా ఆపడానికి శాసనసభ్యులను కట్టివేశారనడంలో ఏమీ అతిశయోక్తిలేదు. దినదినగండం క్రిందవున్న మంత్రివర్గం ప్రజల క్షేమమేమిచేస్తుంది? ప్రకాశం, కరంతు, దాష్యం, వైద్యనాథయ్యరు, పరదాచారి మున్నగువారు యీనాములమర్ధుచేస్తె ప్రభుత్వాన్ని కూలదోస్తామంటారు. మరోవర్గంవారు నష్టపరిహారం పూర్తిగాయివ్వకపోతే అసలు శాసనం జరగడానికే వీల్లేదంటారు. సుబ్బరాయన్‌లాంటి జమీందారులు తమ కాయశక్తులా బిల్లును దిగజార్చడానికి ప్రయత్నించారు. ఆఖరుకు కాంగ్రెసు అధిష్టానవర్గంవారు బిల్లును పూర్తిగా నాశనంచేశారు.

నావ్రజలను 10 కోట్ల రూపాయలకు జమీందార్లకు అమ్మివేస్తున్నావని రివిన్యూమంత్రిని విమర్శించిన ప్రకాశం యీనాడు జమీందార్లకంటే ఎందులోను తీసిపోని ఇనాందార్లను విడదీయాలంటున్నారు అసలు నష్టపరిహారం యివ్వనవసరంలేదన్న శాసనసభ్యులు చాలామంది యీనాడు జమీందారీ యీనాందారీ ఏజెంట్లుగా ప్రవర్తిస్తున్నారు.

23-8-1947 లో ప్రకాశంగారు చీరాల్లో రైతు రాజకీయమహాసభలో ఏమని మాట్లాడినదీ ఆయన అనుచరులు మరచిపోయారా? ప్రస్తుతప్రభుత్వం జమీందారుల వంటో పడిపోయిందని, రైతులకు ఇంక ముక్తిలేదన్నారు- తానే వారికి అడ్డుగా ప్రవర్తించామని ప్రగల్భాలు పలికారు. యీనాటి వీరిప్రవర్తనకు ఆనాటిమాటకు ఎంతదూరమున్నదో ప్రజలు గుర్తించాలి.

వైద్యనాథయ్యరు కరంతు, దాష్యం మొదలైనవారు ఇనాందార్లకు, జమీందార్లతరపున వకాలతు పుచ్చుకున్నారు- వాళ్ళమంబలవరుస్తూ ప్రజలకుఅన్యాయానికి తలపెట్టుచున్నారు- ఆఖరుకు వీరు మద్రాసు ప్రస్తుత హైదరాబాదులోనున్న ఏజంటు జనరల్ కూడా విమానంలో మద్రాసుకు తీసుకవచ్చారు- పాపం! జమీందారుల తరఫున వాదించడానికి వచ్చినట్లయితే తాము మాట్లాడమని ప్రధానిరెడ్డియార్, రివిన్యూమంత్రికూడా జవాబివ్వనవసరంగిరిను పదితమే

రైతులకు ప్రభుత్వానికి మధ్యనున్నవారిని తొలగిస్తామని ప్రమాణంచేసినదానిని కాంగ్రెసుప్రభుత్వాలు మరచి ప్రవర్తిస్తున్నాయి యిప్పటికైనా ప్రజలు యీ బూటకములను వినక మేల్కొనాలి- యిప్పుడు బిల్లులోనుంచి తొలగించిన యీనాములకు తిరిగి శాసనంజరిగేటందుకు ఆలజడి చెయ్యాలి వ్యక్తిగత ద్వేషాలు లక్ష్యపెట్టకొని రైతువర్గంవారు కొందరు ప్రభుత్వానికి సహాయంచేయుటలేదు. హైకమాండువారు చేసినతప్పును రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘాలు ఎందుకు విమర్శించదు? యీనాములు, జమీందారీలు ఒకేరకంగా పరిగణించాలని అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యులు చేసిన పార్టీ తీర్మానపలితమేదేనా? రైతు ప్రతినిధులమని ప్రగల్భాలుపలికే శాసనసభ్యులు ఏమయ్యారు? రాజన్ బాబుకు యీ రాష్ట్రంలో ఉండే పరిస్థితులు, విధానాలు, తెలియకపోవడం సహజమే. ఆవిషయం ఆయనే రెవిన్యూమంత్రికి వ్రాసినజాబులో ఒప్పుకున్నారట. ఒక్కొక్కరాష్ట్రంలో ఒక్కొక్క పన్ను విధానం ఉండవచ్చు- వివిధశాసనాలు ఉండవచ్చు- యివన్నీ ఆలోచించకుండా అసమంజసమైనతీర్పును వారు యిచ్చారు- దీనిని కాదనడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు హక్కులేదా? ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడంలో గత తెన్నేటి విశ్వనాధంగారి భాషా ప్రావీణ్యత ఇపుడేమైపోయింది? విశాఖజిల్లాలో చాలా ఇనాము భూములున్నాయి అని ఆయనబోధలో మునిగిపోయారా?

ఇప్పటికైనా కాంగ్రెస్‌వారు తమ ధర్మాన్ని నిర్వహించవలెనని రైతులోకం కోరుతుంది.

మా పాకిస్థాన్ జాబు

(3 వ పేజీ కొరవ)

కొరవలె పాకిస్థాన్ ఆరోగ్యమంత్రిగగాని లేకపోతే యూ. పి. గవర్నరు సరోజినీనాయుడువలె ఏదైనా ఒక రాష్ట్రానికి గవర్నరుగా నియమింపబడవచ్చుననే పుకారు నగరంలో గాఢంగా అల్లుకొనివుందినది

రెండుకోట్ల రూపాయల విలువగల స్థిరచరాస్తులు క్వాయిదే అజాం వదలిపోయారని అంచనావేశారు- ఇండియా విభజన జరుగకముందు కరాచీ పాదర్‌లో 2 లక్షల రూపాయలుపెట్టి తన్నా ఒక యిల్లుకొన్నారు- ఈ సంవత్సరారంభంలో సిటీ రైల్వేస్టేషన్ సమీపంలో 12 లక్షలుపెట్టి ఒక భవనం, రెండు నెలలక్రితం 3½ లక్షలుపెట్టి మెలోడ్ రోడ్డులో ఒక యిల్లు గూడా తన్నాకొన్నారు- ఇవిగాక దాదాపు కోటి రూపాయలు రొక్కంగూడా వుంచిపోయ్యారు- బొంబయి, మలబార్ కొండలపైవున్న క్వాయిదే అజాం ప్రఖ్యాతభవనం అల్లనేవుంది.

★

వారి పౌరసత్వ ప్రశ్నకు సంబంధించి యీ మధ్య పత్రికలలో వెలువడ్డ ఒక వార్త సింధు రాష్ట్రంలోని హిందువులను కలవరపెట్టింది.

1948 సెప్టంబరు 30 తేదికి ముందుగాని, ఆతేదీన గాని యిండియాలో స్థిరనివాసాలేర్పరచుకొని, ఇండియాలోని ఏరాష్ట్రంలోగాని, సంస్థానంలోగాని తమ పేర్లు రిజిస్టరుచేసుకొన్నవాళ్లు భారతపౌరులుగా పరిగణింపబడెదరని భారతప్రభుత్వం ప్రకటించినట్లుగా తెలుస్తున్నది- పాకిస్థాన్‌లో ఇంకా అధికసంఖ్యలో వున్న హిందువులు, ముఖ్యంగా సింధురాష్ట్రంలోని హిందువులను యీవార్త తారుమారుచేసేదిగావుంది. రెండు అధివేశాలమధ్య రైల్వేసౌకర్యములు లేవండి. సింధునది వరదలవలన, రవాణాసౌకర్యములు లేక, ఎగువసింధులో పర్మిట్లపద్ధతి వున్నందువల్ల వీరు అర్ధాంతరంగా నిల్చిపోయ్యారు. రవాణాసౌకర్యాలు లభించినవెంటనే సింధునుండి ఇండియాకురావ నిర్ణయించుకొన్నారుగాన, పై తేదీ పొడిగించమని ఆ ప్రజలకోరిక- సింధులో యిప్పుడు హిందువులు మూడులక్షలకుపైగా వున్నారు. ఎగువ సింధురాష్ట్రములో వరదలవల్ల ప్రతిదినం వందలాదిగా హిందువులు స్వాతినారాయణ్ దేవాలయానికి చేరుతున్నారు. రాకపోక సౌకర్యాలు సక్రమంగా వుండివుంటే వీరిలో చాలామంది ఎప్పుడో సింధునుండి పోయివుందురు. గతవారంలో 6 వేల హిందువులు, పాకిస్థాన్‌లోని భారత హైకమీషనర్ సాయంతో భారతదేశానికి బయలుదేరి పోయిరి- 800 మంది శిక్కులు కూడా ఒకపడవలో యిండియాకు పోయిరి.

★

ఢిల్లీలోని 'హిందుస్థాన్ టైమ్సు'కు అలహాబాద్‌లోని 'లీడర్'కు ప్రత్యేక విలేఖరైన కేసు టి. తెంగియానికి సాధ్యమైనంత త్వరలో కరాచీవదలిపెట్టి వెళ్ళమని నోటీస్ యివ్వబడింది. సింధురాష్ట్రం వదలి వెళ్ళమని సింధు ప్రభుత్వంగూడా ఒక నోటీసివ్వ తలపెట్టినట్లు తెలుస్తున్నది. అందువల్ల కేసు 14 తేది యిండియాకు బయలుదేరి పొయ్యారు. కేసు యే ఒక్కడే పాకిస్థాన్ ప్రభుత్వంచే యివ్వబడ్డ ప్రెస్ అక్రిడేషన్ కార్డులో పాకిస్తాన్‌వారు రుగాదిస్లేర్ చేయించుకొన్న విదేశముస్లిమేతర ప్రతికారుడుట. ఆతను మొట్టమొదట 'టైమ్సు ఆఫ్ ఇండియా'లో వుండి ఆతర్వాత 'హిందుస్థాన్ టైమ్స'లో చేరాడు. కేసును ఎక్స్‌పెల్ చేయడంలో కరాచీ ఒక అనుజ్ఞాతైన ఒక పత్రికారచయితను కోల్పోతున్నది. కరాచీనుండి వార్తలను అరికట్టుతూ బాహ్యప్రపంచాన్ని పాకిస్థాన్ ఎట్లా కంట్లుమూయుచుండినది స్పష్టంచేయుటకు పై నిదర్శనమేచాలు. ఈమధ్య ఒక విదేశ పత్రికావిలేఖరి అతని పత్రికకు ఒకవార్తను కేబిల్ పంపగా, విదేశ మంత్రివర్గాలు అతన్నిపిలిపించి, వారు చెప్పినవిధంగా ఆ వార్తను సరిచెయ్యవలసిందని కోరారు. దానికి ముందు నిరసించి, తర్వాత వారుచెప్పిన ప్రకారం సరిదిద్దినతర్వాత దాన్ని పంపనిచ్చారు- యిలాటి సంఘటనలు మరెన్నోవున్నాయి.

★

నేటి సమస్య హైదరాబాద్, హైదరాబాద్‌పై భారతసైనిక ముట్టడి ప్రకాదృష్టిని లగ్నముగలకు క్వాయిదే అజాం మరణంగూడా అర్ధరాలేదు- తన ఆశయాలను బలపరచుకొనుటకు కరాచీలో యితర ముస్లిం రాజ్యాలలో హైదరాబాద్ లక్షలు ఖర్చుపెడుతున్నదని తెలుస్తున్నది. హైదరాబాద్ సానుభూతిపరులు ప్రతిదినం భారత ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తూ పుత్రేకకరపత్రాలు పంచిపెడుతున్నారు. ఈమధ్య ఉరుదులో విపరీతంగా పంచిపెట్టబడ్డ కరపత్రం 'మేము శాంతిని కోరుతాము. ఇండియా నైజామును ముట్టడిస్తే, పాకిస్థాన్ యిండియాను ముట్టడిస్తుంది' అని చెప్పుతున్నది.

హైదరాబాద్ పాకిస్థాన్‌లో చేరుతుందనినగరంలో పెద్దపుకారుంది పాకిస్థాన్ బాహ్యంగా మనుష్యులను వస్తువులనుయిచ్చి హైదరాబాద్‌కు సాయపడలేకపోయినా కాశ్మీర్‌పై తనశక్తి కొద్ది దెబ్బతీయవచ్చు. కరాచీలోని హిందువులు దానినిగురించి చాలా ఆందోళనపడుచున్నారు- ఇండియా—హైదరాబాద్ యుద్ధం మూలంగా ఏక్షణంలోనైనా కల్లోలాలు రేగవచ్చునని అనుకొంటున్నారు- అధికార్లుమాత్రం ఏలాటి వర్గ విరుద్ధ చర్యలనైనా ఆపివేయుటకు సర్వయించుకొన్నారనిమాత్రం చెప్పొచ్చు (15-9-48)

హిందుస్థాన్
ఐడియల్ ఇన్స్యూరెన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్.
☞ మచిలీపట్టణము ☜
ఆంధ్రదేశములో స్థాపించబడి ఆంధ్రులచే
జయప్రదముగా నడిపించబడుచున్న ఆంధ్రసంస్థ.
అన్నిరకములైన జీవితభీమాపట్టాలు జారీచేయబడును
పట్టాదారుల శ్రేయస్సు గమనించిచేసిన పట్టాషరతులు
ఏజెంట్లకు: ప్రత్యేక శాశ్వత రెన్యూయల్ కమీషన్.,
నెల్లూరుజిల్లాలో ఏజెంట్లుగాపనిజేయగోరువారు శ్రీ కె. సీతారామరెడ్డిగారు—ఆర్గనైజరు—ముత్తుకూరుపోస్టు—నెల్లూరుజిల్లాకుగాని, బందరులోని ప్రధానకార్యాలయముకుగాని వ్రాయవచ్చును.
—భట్లపెనుమర్తి రామకృష్ణరావు, బి. ఎ. జనరలుమేనేజరు.

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారణడిపో.
మా "భువనేశ్వరిగుళికలు" (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం - ఊర్ధ్వవాతం - దద్దు - తిమ్మిర్లను త్వరలో గ్యారంటీగ కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కుగల ఔషధముమాత్రమేవాడుడు. వ్రాసి వివరం తెలుపుడు. ఇంతకుమించినది ప్రపంచములో లేదు.
8 రోజులకు ఔషధము రు 7-0-0 లు ★ ప్యాకింగ్‌పోస్టేజి వేరు.
"ఆయుర్వేదశేఖర" - "వైద్యవిశారద" కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,
పక్షవాత స్పెషలిస్టు (రిజిష్టర్డు), ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కాకర్లవారివీధి – నెల్లూరు.

సేవాదళముల ఆవశ్యకత

గ్రామగ్రామాన నెలకొల్పుకొని జాతీయ శాంతిరక్షణ దళంగా తయారు చేసుకొని తమను తాము రక్షించుకొనుటద్వారా దేశమును రక్షించుకొనవలెను

మనమిందు సంపాదించుకొన్న స్వతంత్ర్యమును రక్షించుకొనవలసినఆవశ్యకత దేశంలో యున్న ప్రతి యొక్కరి పైనయున్నది. ఆంగ్లేయుల స్వాతంత్ర్య రక్షణతోపాటు రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక పరిమార్పులతో బలవత్తరమొనర్చుకొనవలసియున్నది. అందుకుగా మనలో మనకున్న కుల, మత, జాతి వర్గ విభేదాలు తదితర పార్టీభేదములు నిర్మూలనము చేసుకొని ఏకంగా యావత్తు భారతదేశములోని అన్నివర్గాలు ప్రజల సంఘటితశక్తితో, పరస్పర సుహృద్భావముతో మనజాతి నెదుర్కొనుచున్న అనేక విపరీత విపత్కర పరిస్థితులనుండి గట్టెక్కవలసి యున్నది. అనాడే మనము ప్రపంచదేశాలలో గౌరవ ప్రతిపత్తులను పొందగలము. అనాడే మనజాతి స్వతంత్ర్యమున కర్థమైనదని రుజువుచేసుకొనగలము. అది లేనినాడు మనము స్వతంత్రులమయ్యామా అన్న విషయంలోనే దాపిసలమయ్యెదము.

సంవత్సరముక్రిందట స్వతంత్రులమైన మనకు అదృష్టవశాత్తు అతి బలవత్తరమైన జాతీయ నాయకత్వమును మనం కలిగియున్నాము. మననాయకులు పండిట్ నెహ్రూ, సర్దార్ పటేల్ లు యిరువురు మన స్వతంత్ర భారతావని కన్నివిధాలా యావత్ ప్రపంచములోని ఆయా జాతీయనాయకత్వాలకు ఏమాత్రం తీసిపోరని పైపెచ్చు అధనమైన శక్తి సామర్థ్యాలుగల నాయకత్వమని యీసంవత్సర

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సేవాదళ బోర్డు అధ్యక్షులు

సర్దార్ అచ్చన్న

'సేవాదళాలఆవసరావకాశాలనుగూర్చి తాను కన్నకలలను నేటికి రూపొందించుకొన్న'

ఆచార్య రంగా

కాలములోనే రుజువుచేసుకొనగలిగాము. ఇందుకు ఒకేఒక నిదర్శనాన్ని తీసికొనండి. శతాబ్దములతర బడిగా దాసిపత్యములోనుండి బయటపడిన మనదేశము యీ కొలదికాలములోనే యెన్ని విషమసమస్యల నెదుర్కొనవలసివచ్చిందో చూడండి. దేశ విభజన ఫలితంగా మతకలహ మహామ్మారి పైశాచిక వికటాట్టహాసమునకు వేలు లక్షలాదిగా హతులైన ప్రజలు, కాందిశీకసమస్య, ఆహార సంక్షోభము, శిరిపైబడియున సమస్యల పునర్నిర్మాణము, విదేశీ సంస్థానాధీశ్వరులు, ఒకటేమిటి నలువైపులనుండి అన్నికష్టములే యెదుర్కొన్నాము. వీటన్నింటినిమించి కాశ్మీర్, జునాగడ్, హైదరాబాద్ సంస్థానాల సంఘర్షణలు. యిన్నికష్టములను ధైర్యముతో నిపుణతతో యింత కొలదికాలములో ప్రపంచములో ఏదేశముకూడా బయటపడి యుండలేదంటే మన నాయకత్వముయొక్క శక్తి సామర్థ్యాలు ఎంతటి శ్లాఘ్యమైనవో ఆలోచించండి. అందువలన మనం మననాయకత్వాన్ని, స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుకొని బలపరచుకొన వలయునంటే ఎంతమాత్రము ప్రమత్తులమై మెలగరాదు. అలా ప్రమత్తులమైవున్నామో అనాడు మన జాతీయజీవనాన్ని తిరిగి శోధితమొనర్చుకున్న వారమౌతాము అందుకుగానే సేవాదళములు గ్రామగ్రామాన నెలకొల్పుకొని జాతీయ శాంతిరక్షణదళంగా తయారు చేసుకొని తమనుతాము రక్షించుకొనుటద్వారా దేశమును రక్షించుకొనవలెను.

యుద్ధకాలములో ఆ సందర్భంలోకిన కంట్రోలు శేషించిన విధానాలు దేశములో ప్రజలకు కష్టనష్టములు కలిగించాయి దాసపైన మనం అనాడు కంట్రోలు విధానం లోపభూయిష్ఠంగా వున్నది. కాబట్టి వెంటనే రద్దుచేయాలనే ఆందోళన చేశాము, అనాడు మన ఆందోళన న్యాయమైనదిగా నే యుండినది. అందుకే గాంధీజీసైతము మన కండగాయుండి మన ఆందోళనకు తోడుగా ఆయన గూడా ప్రభుత్వాన్ని ఒత్తిడిచేశారు. దాని ఫలితం గానే అనాడు కంట్రోళ్లు రద్దుపరచబడ్డాయి. అయితే దాని ఫలితమేమయింది? వ్యాపారస్తులు పుద్యోగ వర్గము ధనస్వాములు తమ అవినీతి విధానాన్ని దున, దురాశాపూరితులై తమ యిష్టమువచ్చిన రీతిగా ధరలు పెంచివేశి అధికలాభాలతో సాధారణ ప్రజలను దోపిడీ చేయుటవలన నిరంతరాయంగా దారుమారైంది కంట్రోలు విధానము రద్దుచేయుటవలన కొంత మందికి కొంత కొంతగా లాభించినా హెచ్చుమందికి మాత్రము నష్టములు కలిగాయి. దీనికంతకు కారణము దురాశ, అవినీతి, ప్రభుత్వ వుద్యోగవర్గముగా ప్రవర్తనగమనమున కనువుగా మార్చురాకపోవడమే కారణము. ప్రజలలో సైతము చైతన్యం కావలసినంతగా రాకపోవడముకూడా కారణమే. ఈ అన్ని పరిస్థితులను దీర్ఘంగా ఆలోచించిన మీదటనే తిరిగి కంట్రోలు విధానం అమలు పరచవలెననే నిర్ణయానికి కేంద్రప్రభుత్వము విధిగా రావలసివచ్చింది. కాని యీసారి కంట్రోలు అమలుపరచడంలో మాత్రం చాలాకట్టుదిట్టాలతో లంచగొండితనం, దొంగవ్యాపారం మొదలగు అవినీతికర విధానాలను పూర్తిగా నిర్మూలము చేసేందుకు అనువైన కఠిన శాసనములను అమలు పర్చేందుకు ఆలోచనలు చేస్తున్నాము. యీవిషయమై ఒక్కటిమాత్రం చెప్పి ముగిస్తా. కంట్రోలు విధానము అమలుపర్చడంలో సాధ్యమైనంతవరకు నిరతరైన గ్రామిక ప్రజా సౌకర్యాలు కలుగగల విధంగానే అమలు జరుపబడుతుందని మాత్రం ఖాయంగా చెప్పుతున్నాను.

వర్గసంఘాల నిర్మాణము

యేవృత్తి కావృత్తి తమతమవర్గసంఘములనేను స్థాపించుకొని తమతమ కైనందిన సమస్యలను పరిష్కరించుకొంటూ ఆర్థిక, రాజకీయ, సాంఘిక అభివృద్ధిపొందుకొనుటకుగా యావత్తువర్గములవారు తమ సంఘటితశక్తిద్వారా మాతృసంస్థయైన జాతీయ కాంగ్రెసును బలపరచుకొంటూ తద్వారా గాంధీజీ, కాంగ్రెసులు ఆశిస్తున్న ప్రజాస్వామిక రైతుకూలీ ప్రజారాజ్య నిర్మాణము సాధించుకొనేందుకు ముందుకు రావలసిందిగా కోరుతున్నాను. కమ్యూనిష్టులు దేశవ్యాపితంగా సమ్మెలు, లూటీలు, గృహదహనాలు మొదలగు అరాచకచర్యలనుజరుపుచూ మనజాతీయ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోయాలనే కుట్ర పన్నుతున్నారు. అందుకు సైతం మనమంతటా ఆయావర్గములను సంఘటితపర్చడం అవసరము. ఎటుచూచినా నేడు జాతీయ సమస్యలలో అరాచకచర్యలొకటి.

[14.9.48 చిలకలూరుపేటలో ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సేవాదళ బోర్డు ప్రారంభోత్సవంలో రంగాగారిపుపన్యాసమే పైవ్యాసం —సంపాదకుడు]

రైతు లోకం

(2వ పేజీ కొరవ)

ప్రతిగ్రామములోను విద్యాధికులై వ్యవసాయమె వృత్తి - ప్రోత్సహిస్తున్నటువంటి రైతు యువకులందరు సభ్యులుగాచేరి, కిసాన్ కాంగ్రెస్ లో పనిచేయుటకు ఆహ్వానిస్తున్నాము.

విధానము

1. ప్రతి రెవిన్యూ గ్రామానికి ఒకసంఘ ముండాలి

2. సభ్యత్వముచేర్పించి యెన్నికల ప్రకారము, కమిటీ యేర్పడువరకు, పనిచేయుటకు ప్రతిగ్రామమునకు యిద్దరు యువకులచొప్పున నామినేటుచేయబడుదురు.

3. గ్రామానికి యిద్దరు చొప్పున యువకులపేరు రించుకృషి తాలూకాసంఘమువారు చేయుదురు. ఆవిధముగ నామినేటుచేయబడిన వ్యక్తుల లిష్టులు 3 కాపీలు తయారుచేసి 1 రాష్ట్ర సంఘమునకు 1 జిల్లాసంఘమునకు పంపవలెను.

4. ఇలా పంపబడిన లిష్టులు అక్టోబరు ఆఖరులోగా రాష్ట్రసంఘమునకు చేరునట్లు పంపవలెను.

5. ఇలా లిష్టులు చేరినతరువాత వారి కర్తవ్యాన్ని గురించి వర్షంలో వారు చేయవలసిన కృషిని గురించి తాలూకాకొక కేంద్రములో శిక్షణ యివ్వబడును.

(6) శిక్షణ పూర్తిఅయిన వెంటనె కార్యక్రమము గ్రామాదులలో ప్రారంభించబడును.

(7) తాలూకావారి శిక్షణయిచ్చుటకు రాష్ట్ర సంఘమువారు జిల్లాకు ఒకరినిగాని, యిద్దరినిగాని ఉపాధ్యాయులుగా నియమిస్తారు.

(8) తాలూకాసంఘములె పైకార్యక్రమము వెంటనే ప్రారంభించుటకు తాలూకసంఘముల యేర్పాటు చేయవలెను.

సంఘాల పోషణ.

శిక్షణపొందిన యువకులు సభ్యత్వం చేర్పించడం ప్రారంభించాలి. గ్రామ, తాలూక, జిల్లా, రాష్ట్ర సంఘముల పోషణకై ప్రతిగ్రామమునుండి యీ 100/- మూడు రూపాయలకు తక్కువలేకుండ గ్రామసమష్టినిధి మంచిగాని. విరాళములు చూపి ముగ్గాని వసూలుచేయవలెను. ఇలావసూలు చేయబడినది. గ్రామ, తాలూక, జిల్లా, రాష్ట్ర సంఘములకు సమముగా యివ్వబడుతుంది. ఇలావసూలు చేయబడిన మొత్తము, రాష్ట్రసంఘమునకు చేరిన వసూలుకై రసీదుపుస్తకములు, రాష్ట్రసంఘమువారు యిచ్చెదరు ఎన్నికజరిగిన సంఘానికి వెంటనే వారి కోటా యివ్వబడును.

ఈవిషయములు జిల్లా సంఘములవారు గుర్తించి వెంటనె కార్యక్రమము ప్రారంభించవలెను.

—గొట్టిపాటి వెంకటసుబ్బయ్య
అధ్యక్షులు: ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు కాంగ్రెస్

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు

పుష్టియున్ను బలమున్ను

ఆరోగ్యము నిచ్చును.

ఆంధ్రదేశ మునందు మొదటినుండియు ప్రసిద్ధికెక్కినది.

పక్షవాతమునకు

PARALYSIS CURE (Regd)

మామందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. అహ్వారి బాధనుండి మిమ్ముల విముక్తులజేస్తుంది. దిగులు పడనవసరంలేదు. వారంమందు రు. 7-0-0

డాక్టరు బొమ్మా కేశవులు

(పక్షవాత స్పెషలిష్టు) వంతపేట - నెల్లూరు

శాస్త్రీయ ఆయుర్వేద సేవింపు ఔషధములకు..

క్షీరసముద్రం ఫార్మసీ

రాజమండ్రి

కుష్ఠు ★ బొల్లి

వగయిరా మేహమర్చులు - సెగ - సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.

వెంటనే క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు.

జి. పి. రెడ్డి, ప్రొప్రయిటరు,

బి. రెడ్డి అండ్ కో., [రిజిష్టర్డు]

గోపాలపురం — తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

(వయా) — తణుకు.

ఉత్తమమైన పక్కపాటి వాడండి

సాకరియా డిపో

- నెల్లూరు -

వసంత కుసుమాకరం::

అతిమూత్రము — మధుమేహము (Diabetes) — ఉష్ణసర్దము మొదలగువ్యాధులకుదివ్యౌషధము.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయం

H. O. చింతలూరు - బ్రాంచి :: ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

జమీందారీ రద్దు బిల్లు

శాసనసభా చర్చలు — మా సమీక్ష

(గతసంచిక తరువాయి.)

అబ్దుల్ మజీద్

జమీందారీల రద్దుతోనే రైతుల కష్టాలు అంతం కాజాలవు. యీబిల్లువల్ల విప్లవాత్మకమగు మార్పులు జరిగి కొన్ని వంకరలు తీర్చబడవచ్చునవిరి.

ముస్లిం సభ్యులు ఏలాటి అభిప్రాయాలు గలిగియుండేది యీ మజీదుగారి విమర్శగూడా సాక్ష్యమిస్తుంది. వీరు నవాబులుగా వుండవలసిన వారుగాని ప్రజాభిప్రాయాలు ప్రకటించ నుపక్రమించే రకంకాదు.

ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారు

ఈబిల్లువల్ల రైతులకేదో మహోపకృతి కలుగుచున్నదని భావించి మీరు యీ శాసనమును రద్దుచేస్తున్నట్లున్నది. జమీందారీలు రద్దుకాకూడదనిరి.

మొదట బ్రాహ్మణ, తర్వాత క్రైస్తవ, ప్రఖ్యాత కంటివైద్యులుగా పేరుగాంచి సద్హృదయులని పేరుగన్న వీరు బెజవాడలో వుండిగూడా 30 మైళ్లలో మునగాలలో జరుగుచుండిన జమీందారీ దౌష్ట్యములు ప్రత్యక్షముగా కంటియెదుట చూస్తుండిన వీరుగూడా జమీందారీలు యింకా వుండాలనడం ఆశ్చర్యకరం. నిన్న గురుపాదంగారు మంత్రిగా నియామకమైనప్పుడు అయ్యో! వారికంటె ధన్వాడరామచంద్రరావుగారు యోగ్యులుగదా అని అనుకున్నవారికంతా వీరి సంకుచితాభిప్రాయాలు విన్నతర్వాత ఆశాభంగమైనది.

ఇలాంటివారు ఆయా సబ్జక్టులను క్షుణ్ణంగా చదవనిదే అభిప్రాయాలు సంతరించనిదే అక్కడి రైతులబాధలు చూడనిదే ఇలాంటి ధర్మసభల యందు ప్రవేశపెట్టడం పాపకారణం.

అల్లూరు సత్యనారాయణరాజు

ఈరాష్ట్రంలో లక్షలాది ప్రజలకు ఇది పండుగ దినము అనిరి. జమీందారీలలో ఇన్నాళ్ళు వివరీతబాధలకు గురియైన రైతులకు యీబిల్లు ఆశాజ్యోతి కాగలదు. రెవిన్యూమంత్రి కళావెంకట్రావుగారు ఈబిల్లుతెచ్చినందుకు శాసనసభ్యులేగాక రైతులు వారినభినందించెదరు. ఆయనపేరు చిరస్థాయిగా నుండగలదు. జమీందారులుకూడా యీరద్దుకు కొంత సుముఖంగా నున్నప్పటికి ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారు జమీందారీలు పటీవాటో నుండవలెననడం పరిహాసాస్పదం. జమీందార్లకు నష్ట పరిహారం ఎక్కువగా ఇస్తున్నారు.

జమీందార్లకు సొంతకమతాలు 50 ఎకరాలకు మించరాదు. దున్నేవారికే హక్కుండేట్లు శాసనం చేయవలెను. వ్యవసాయకూలీల దుఃస్థితి కూడా తేవలసియున్నది. 15 సంవత్సరాల రద్దువరకు వలయు ననిరి.

రాజాగారు యువకులైనా విషయం క్షుణ్ణంగా తెలిసినవ్యక్తి. ప్రజాసమస్యలలో అమూలాగ్రంగా తెలిసినవిజ్ఞాని. జమీన్‌రైతుల పక్షాన సభలో పోట్లాడేవారిలో వీరొకరు. నష్టపరిహారాన్నిగూర్చి వీరిఅభిప్రాయము విలువైనది. బీహారులో కోటి రూపాయల సాలీనావచ్చే దర్భాంగరాజాకంటే 15 లక్షలువచ్చే వెంకటగిరికి, మనం యెక్కువ యిస్తున్నాము. అత్యల్ప పరిహారం కానే పోకుండా తిరుగా సొంతకమతాలు గూడా విపరీతంగా పెంచారు. జమీందారీలలో బంజరు భూములన్నీ తప్పుడులెక్కలు సృష్టించి వారిసొంత కమతాల క్రిందికే మార్చివేసుకోగలరు. తర్వాత భూములన్నీ విక్రయించుట ద్వారా పరిహారం మొత్తం కంటేగూడా ఎక్కువసంపాదించగలరు. వెంకటగిరిలో సంవత్సరానికి లక్షలాది వరుమానం వచ్చేప్లేటు వుండేప్రదేశాలన్నీ గూడా బినామీక్రిందకు మార్చివేయబడినవి. వడుచున్నవి. సొంతకమతాల పెంపకాని కవకాశమివ్వడం మాత్రం కేవలంబ్లండరు ఆ ఊ అంటే హైకమాండు అడ్డం వస్తుంది. గన్, బిన్.

వి. బి. మునుస్వామిపిళ్ళే

బిల్లునుబలపరుస్తూ రైతులను నిర్వచనము సిద్ధమైన కృషికులకి ఉపకరించుటలేదు. భూమి దున్నేవానికి పట్టాలు ఇవ్వటంలేదు. జమీందార్లకు ఇంతయెక్కువ నష్టపరిహారం యివ్వరాదనిరి.

పిళ్లెగారు కోరేకోర్కె చాలా క్లిష్టమైనది. ఈ సమస్య అంతటికి సంబంధించినదిగాని ఒక్క జమీందారీ విధానానికి మాత్రం సంబంధించినది కాదు.

తెన్నేటి విశ్వనాధం

ఈరద్దుబిల్లు ప్రవేశపెట్టుట వెంకట్రావుగారి భాగ్యమనే. 1937-38 సంవత్సరములో కాంగ్రెసుప్రభుత్వమున్నూ తర్వాతవచ్చిన కాంగ్రెసుప్రభుత్వాల కృషిగూడా యీశాసనం రూపొందుటకు హేతువని, వారిని గూర్చి కొంచెమైనా సూచించియుండలేదనిరి. జమీందారీవిధానము రద్దుచేయతలచినచో పర్మనెంటు సెటిల్‌మెంటుక్రింద వచ్చిన వాటినిమాత్రం రద్దుచేసిన చాలి యుండెదిరి. తక్కిన ఇనాములు వగైరాలు వీటికి సంబంధించినవి కావనిరి. రద్దుబిల్లును జనరల్‌గా బలపరుస్తూ దాని వివరాలలో భిన్నాభిప్రాయమును వెల్లడించెదనని. 1936 సం॥ ఇనాములకు 1908 సం॥ ఇనాములకు భేదంలేదుగాన అన్నిటిని మినహాయించవలెననే అభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. ఇనాముదారులు రైతువారీలో పట్టాదారుల వంటివారు. ఇనాములనుగూర్చి సమగ్రంగా పరిశీలించనిదే యిట్టి సంస్కరణలు అమలు జరుపరాదని అభిప్రాయపడెను రెవిన్యూమంత్రి జరుపతలచిరి. జమీందారీలను త్వరగా రద్దు చేయదలచినచో పరిహారవిషయం అధికారులకు వదలిపెట్టవలెగాని శాసనసభ జోక్యంపుచ్చుకొనరాదనిరి. నష్టపరిహార విషయంలో చాలాలోపము లున్నవనిరి. నష్టపరిహారం నిర్ణయించుటలో దాని సాలీనా ఆదాయము నుబట్టి నిర్ణయించవలెనే గాని విస్తీర్ణంపు లెక్కప్రకారం విలువను లెక్కించి దానిపై పరిహారం నిర్ణయించరాదనిరి. జమీందారీలన్నిటికి ఒకే విధమైన పరిహారంగాకుండా చిన్న జమీందారులకు ఎక్కువపరిహార మివ్వవలెననిరి. ఈదేశంలో వ్యక్తిగత ఆస్తులు కష్టార్జితములు. అట్టివి ఆక్రమించుకొనునప్పుడు సరియైన పరిహార మివ్వదగును. కావలసిన యెడల కొన్నింటినైనా యివ్వవలెయును. లక్షలాది ప్రజలను (అంటే యినాందార్లు జమీందార్లు అని అర్థం) నిరాధారులను చేయవద్దని ప్రార్థించిరి.

ఈ విశ్వనాధంగారికి యీనాందారీ జమీందారీ పద్ధతిలో సొంత సంబంధంగలదు. అందువల్లనే ప్రకాశం పంతుల ప్రధాన శిష్యుడైన తాను మొదటనుంచీ వ్యతిరేకిగానున్నారు. ఈబిల్లు శాసనంగాకుండా చేయుటలోనూ, ఆలస్యం చేయుటలోనూ, వీరిసర్వశక్తిని ధారపోసినారు. అంతర్వాహినిగా, వ్యతిరేకంగా జేసిన కృషికి జమీందార్లు యినాందార్లు శాశ్వతంగా ఋణపడి యుంటారు. జమీందార్లకంటే కూడా వీరివాదం యింకా సంకుచితంగానుంటుంది ఇనాములగూర్చి సమగ్రంగా కళామంత్రి విచారణ చేయలేదంటాడు. ప్రకాశం కమిటీ సమయంలో తాను సారధిగా నుండిగూడా జమీందారీలను, ఇనాములను, గూర్చి విచారణ జరుపవలసినట్లు శాసనసభా తీర్మానముండినా, జమీందారీలను గూర్చి మాత్రం విచారణజరిపి, యినాందారీ విచారణ మాత్రం సమగ్రంగా జరుపకుండా తప్పించుకున్నారు. దీనికి ప్రకాశంపంతులు కంటే విశ్వనాధం యెక్కువ బాధ్యులు. ఎప్పుడైనా ప్రజల ఎదుట వీరు సమాధానం చెప్పవలసి యుంటుంది. వీరివాదాలు కేవలం పేలవమైనవి కావున వీటిని గూర్చినవిమర్శ అనవసరం. ప్రత్యేకంగా కొన్ని ఎస్టేట్లకు కొనుగోలు మొత్తమైనా పరిహారమివ్వమంటాడు 1938సం॥లో వీరుచేసిన ఋణచట్టంలో ఎక్కువ వడ్డీకోసున్న ప్రాంసరినోటు అసలు ఫాయిదాలు కట్టి టాన్స్‌ఫరు జేసుకొన్న ఆసా

—తరవ 1-వ పేజీలో.

ఢాం ★
దీపావళి వినబడుచున్నది!
అన్నిరకాలు
కొత్త రకాలు
లేని రకాలు
టపాసాలకు
ఎలిగెంటు స్టోర్సు
నెల్లూరు

For
Quality
&
Durabliity
Please Visit
Your old Friends
Elegant Stores
NELLORE
★
Retail Distributors For
BINNY
&
METTUR
GOODS
★
Available For Controlled Rates
Please don't Pay More.

Printer, Publisher & Managing Editor N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Power Press 170 Thipparajuvari St., Nellore-